

NIEUW IN 2025: VERZAMELAANVRAAG, CONDITIONALITEIT EN MAATREGELEN AAN TE VRAGEN VIA DE VERZAMELAANVRAAG

Hieronder volgt een korte beschrijving van de nieuwigheden in 2025 met betrekking tot de aangifte in de verzamelaanvraag, de inhoudelijke wijzigingen rond conditionaliteit en de maatregelen aan te vragen via de verzamelaanvraag. Als er nog wijzigingen doorgevoerd worden tijdens de campagne, worden ze ook in deze fiche opgenomen.

1 WIJZIGINGEN AAN CONDITIONALITEIT EN MAATREGELEN AAN TE VRAGEN VIA DE VERZAMELAANVRAAG

1.1 ÉÉN PERCEELVERANTWOORDELIJKE

Naar aanleiding van het gewijzigde mestdecreet is slechts 1 perceelsverantwoordelijke voor een perceel mogelijk, ongeacht het gebiedstype. Dit is vergelijkbaar met de regeling die in het verleden al van toepassing was voor gebiedstypes 2 en 3. De landbouwer die de hoofdteelt verbouwt op het perceel krijgt ook de mestrechten toegekend.

- ▶ Het aangeven van een perceel enkel voor de mestrechten (in de verzamelaanvraag met code gebruik 'M') of het aangeven van een perceel enkel voor de hoofdteelt (in de verzamelaanvraag met code gebruik 'H') is niet meer mogelijk. In de verzamelaanvraag is het uitsluitend mogelijk om het perceel aan te geven voor hoofdteelt, al dan niet met daarop volgend gebruik voor de nateelt (met de code gebruik 'P') of uitsluitend voor de nateelt (met de code 'N').
- ▶ Een perceel zal niet voorgedrukt worden bij de landbouwers die het perceel in 2024 enkel voor mestrechten (met de code gebruik 'M') in gebruik hadden.
- ▶ Het formulier 4 'Gebruik van een perceel van een particulier enkel voor bemestingsrechten' kan niet meer gebruikt worden.

1.2 ACTIEVE LANDBOUWER

- ▶ Een extra voorwaarde rond het ontvangen van pensioen is toegevoegd aan de definitie van actieve landbouwer. Op 31/5/2025 moet er minstens één bedrijfshoofd, zaakvoerder, lid, vennoot of bestuurder zijn, die **geen** rustpensioen voor de maand mei 2025 ontvangt (maandbedrag van mei). Landbouwers waarbij op 31/5/2025 **wel alle** bedrijfshoofden, zaakvoerders, leden, vennoten of bestuurders een rustpensioen ontvangen voor de maand mei 2025, zijn geen actieve landbouwer meer vanaf 2025. Stille vennoten worden hierbij niet in rekening gebracht.
- ▶ Een extra verklaring moet ingevuld worden in de verzamelaanvraag.

1.3 SUBSIDIABILITEIT

- ▶ In het kader van minimaal onderhoud is het maaien van natuurlijke graslanden ook mogelijk na 1 oktober.

1.4 CONDITIONALITEIT

1.4.1 Waterkwaliteit (afstandsregels langs waterlopen, bemesting, watercaptatie, ...) (GLMC 4 + RBE 1 + 2)

- ▶ Langs een waterloop die opgenomen is in de Vlaamse Hydrografische Atlas (VHA) is het in gebiedstype 2 en 3 verplicht om een beschermingsstrook van 5 meter aan te houden op een perceel met een nitraatgevoelige hoofdteelt. Deze beschermingszone van 5 meter mag geen nitraatgevoelige teelt bevatten en moet pesticide- en bemestingsvrij blijven.
- ▶ De beschermingsstroken moeten worden aangegeven in een extra kolom in de percelenlijst in de verzamelaanvraag.
- ▶ Percelen met als hoofdteelt mais of late aardappelen zonder voorteelt, mogen pas vanaf 16 maart bemest worden met meststoffen type 2 en 3, zoals vloeibare dierlijke mest en kunstmest.
- ▶ Bij opslag van vloeibare meststoffen op landbouwgrond in niet-permanente mestzakken moet de afstand van opslag tot aan oppervlaktewaterlichamen minstens 10 meter zijn.
- ▶ Stalmest kan zowel stro als houtkrullen, vlasleem of miscanthus bevatten.

1.4.2 Gewasrotatie op bouwland (GLMC 7)

- ▶ De norm gewasrotatie past u toe op perceelsniveau (en niet op bedrijfsniveau) en dit voor elk bouwlandperceel.
- ▶ Gewasdiversificatie op bedrijfsniveau is mogelijk als alternatief voor gewasrotatie. De voorwaarden voor gewasdiversificatie staan uitgelegd in de fiche 'Gewasrotatie op bouwland (GLMC 7)'.
Wanneer ofwel aan de norm gewasrotatie ofwel aan de norm gewasdiversificatie is voldaan, is de voorwaarde voor gewasrotatie op bouwland binnen de conditionaliteit nageleefd.

1.4.3 Niet productieve elementen en andere voorwaarden voor meer biodiversiteit op landbouwbedrijven (GLMC 8)

- ▶ Het aanhouden van niet-productieve elementen en arealen is niet meer verplicht.

1.4.4 Landbouwers met een landbouwareaal tot en met 10 ha

- ▶ Sinds 2024 zijn landbouwers met een landbouwareaal van maximaal 10 hectare vrijgesteld van specifieke controles op de naleving van de verplichtingen binnen de conditionaliteit en zullen dan ook niet langer administratieve sancties opgelegd krijgen voor het niet-naleven van de conditionaliteitsverplichtingen. Om te bepalen of aan deze voorwaarde is voldaan wordt het totale landbouwareaal (= bouwland + blijvend grasland + blijvende teelten), zowel in Vlaanderen als Wallonië in rekening gebracht.

Let op! Heel wat verplichtingen binnen de conditionaliteit zijn ook vervat in andere Vlaamse en federale regelgeving. De bevoegde instanties blijven wel controleren op de naleving van deze verplichtingen en sancties in het kader van de handhaving blijven mogelijk.

1.4.5 Sociale conditionaliteit

- ▶ Nieuwe bijkomende voorwaarden zijn van toepassing voor landbouwers die werken met personeel. Deze voorwaarden gaan over transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden, de veiligheid en gezondheid van werknemers en het naleven van de minimumeisen bij het gebruik van arbeidsmiddelen.
- ▶ De externe controle instanties die bevoegd zijn voor de controle op de naleving van de toepasselijke arbeidsvoorwaarden of werkgeversverplichtingen, zullen de geconstateerde niet-nalevingen met een gevolg melden aan het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Er zijn hierop geen controles door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
- ▶ Bij niet-naleving van de sociale conditionaliteit wordt de steun met een bepaald percentage verminderd. De voorwaarden voor de toepassing van de sociale conditionaliteit staan uitgelegd in de fiche 'Sociale conditionaliteit'.

1.5 ECOREGELINGEN EN AGROMILIEUKLIMAATMAATREGELEN

1.5.1 Eenjarige ecoteelten

- ▶ Voor de ecoregeling 'eenjarige ecoteelten: voordeel biodiversiteit, klimaat en milieu' is een mengsel van gele mosterd en bladrammenas ook toegestaan als hoofdteelt. Dit wordt in de verzamelaanvraag aangegeven onder code '662'.

1.5.2 Mechanische onkruidbestrijding

- ▶ De combinatie van de ecoregeling 'mechanische onkruidbestrijding' en de ecoregeling 'aanleg van drempels tussen de ruggen bij ruggenteelten' is niet mogelijk op eenzelfde perceel.

1.5.3 Verhogen organische koolstofgehalte

- ▶ Voor de ecoregeling 'Verhogen organische koolstof – aanvoer van houtsnippers', is het verplicht een foto te hebben van het perceel met de houtsnippers. De foto moet genomen worden op het ogenblik dat de houtsnippers op het perceel aanwezig zijn of worden ondergewerkt. Voor elk perceel met de bijkomende bestemming OCH moet de landbouwer foto hebben. De foto wordt bij voorkeur genomen met de LV-AgriLens app en moet pas worden doorgestuurd als het Agentschap hier naar vraagt.
- ▶ Nieuwe hagen/heggen moeten worden toegevoegd in het scherm "Plant" in plaats van in het scherm "NPE".
- ▶ Voor de ecoregeling 'Verhogen organische koolstof – bereiken van streefzone voor pH en %OC', is er geen bovengrens meer voor het percentage OC. De ondergrens blijft behouden. Voor pH blijft er een onder- en bovengrens waartussen de pH van de staalname moet zitten.

1.5.4 Bufferstroken

- ▶ Inzaai bij deelname aan de ecoregeling 'Bufferstroken' is in 2025 mogelijk tot en met 30 april 2025 (onder voorbehoud).
Uitzondering hierop is de inzaai van een bufferstrook in het kader van de maatregel 'Aanleg van bufferstrook: grasbufferstrook erosie'. Daar moest de bufferstrook wel al ingezaaid zijn in het najaar 2024.
- ▶ De maatregel 'Aanleg van bufferstrook: bloemenmengsel' kan niet langer toegepast worden op percelen met zeer hoge (paars), hoge (rood) of medium (oranje) erosiegevoeligheid. Wanneer deze bufferstrook wordt aangelegd op een perceel met lage (geel) erosiegevoeligheid, valt de verplichting tot aanleg van een bijkomende grasstrook weg.

1.5.5 Voedermanagement bij rundvee

- ▶ Het eenheidsbedrag wijzigt naar 0,08 tot 0,29 euro per dier per dag, afhankelijk van de gekozen maatregel.
- ▶ Voor melkvee geldt een absolute dosering voor nitraat in de plaats van een percentage: er moet 224 gram nitraat per dier per dag worden toegevoegd aan het totale rantsoen. Voor vleesvee blijft de dosering 1% nitraat op het totale rantsoen op drogestofbasis.

1.5.6 Behoud van lokale veerassen – alle diersoorten

- ▶ U kunt het verbintenaantal van een lopende verbintenis in het tweede of derde jaar van de looptijd verhogen met maximum 20% verhogen. Bij een verhoging met meer dan 20% gaat u een nieuwe verbintenis aan met een looptijd van 5 jaar.

1.5.7 Behoud van lokale rundveerassen

- ▶ Het minimum verbintenaantal is verlaagd van 10 naar 5, en het maximum verbintenaantal is verhoogd van 125 naar 225.

1.5.8 Behoud van lokale varkensrassen

- ▶ De premiewaardige varkens moeten minstens 6 maanden oud zijn op 1 januari of bij vervanging, in plaats van 1 jaar oud op de uiterste indieningsdatum van verzamelaanvraag.

2 TECHNISCHE WIJZIGINGEN IN DE VERZAMELAANVRAAG

2.1 ANDERE

- ▶ De kolom 'Vanggewas inzaai' is geschrapt en vervangen door de kolom 'Duurzame praktijken'. De codes 'VGM' en 'VGV' moeten in deze nieuwe kolom ingevuld worden. Ook de nieuwe codes die er nog zullen komen in het kader van duurzame praktijken uit het gewijzigde mestdecreet, kunnen in deze kolom ingevuld worden.

2.2 NIEUWE TEELTCODES

	Omschrijving	Teeltcode
NIEUW	Winterméteil	398
NIEUW	Niet-subsidiabel korte omloophout	886
NIEUW	Mengsel van gele mosterd en bladrammenas	662

2.3 GESCHRAPTE BIJKOMENDE BESTEMMINGEN

	Omschrijving	Bestemmingscode
GESCHRAPT	Verwarringstechniek fruit	VER
GESCHRAPT	Vezelvas met verminderde bemesting	VLS

Omschrijving		Bestemmingscode
GESCHRAPT	Hectaresteun voortzetting BIO	HVB
GESCHRAPT	Ontwikkeling soortenrijk grasland	BB31
GESCHRAPT	Instandhouding soortenrijk grasland	BB32
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud bloemenstrook	BS38
GESCHRAPT	Waterkwaliteit	BW4
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud strategisch grasland	ER32
GESCHRAPT	Faunabeheer akkerland voedselgewas of wisselteelt	FBA35
GESCHRAPT	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	FBG31
GESCHRAPT	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	FBG32
GESCHRAPT	Faunabeheer grasland standweide 15 juni	FBG33
GESCHRAPT	Faunabeheer grasland kuikenweide	FBG34
GESCHRAPT	Onderhoud houtkant	KLE34
GESCHRAPT	Onderhoud houtkant (50% afzetten)	KLE37
GESCHRAPT	Onderhoud houtkant (25% afzetten)	KLE38
GESCHRAPT	Onderhoud houtsingel	KLE39
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud grasstrook	RB31
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	RB32
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	RB33
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	RB34
GESCHRAPT	Onderhoud gemengde grasstrook	RB35
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	RB35
GESCHRAPT	Onderhoud gemengde grasstrook plus	RB37
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker	SBP31
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker	SBP32
GESCHRAPT	Aanleg en onderhoud luzernestrook hamster	SBP33
GESCHRAPT	Mestbank - Vanggewas late inzaai na 15/10, tenzij voor mais en late aardappelen na 31/10	VGL

2.4 GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODES

Type perceel		Omschrijving	Code gespecialiseerde productiemethode 2025
NIEUW	Bouwland	Zonnepanelen op subsidiabel landbouwareaal (agrivoltaics)	ZON

	Type perceel	Omschrijving	Code gespecialiseerde productiemethode 2025
GESCHRAPT		Akkerrand	AKR
GESCHRAPT		Braakliggend land	BRA
GESCHRAPT		VLM-BO gebruiken voor NPE	NPEJ
GESCHRAPT		VLM-BO rand PDPO III wordt gebruikt voor conditionaliteit erosie	ERVJ
GESCHRAPT		VLM-BO rand PDPO III wordt niet gebruikt voor conditionaliteit erosie	ERVN
GESCHRAPT		Mestbank – Equivalente maatregel: afvoer oogstresten	EQO
GESCHRAPT		Mestbank – Equivalente maatregel: inzaai onbeteelde stroken	EQS
GESCHRAPT		Mestbank – Equivalente maatregel: wintergranen of wintervlas na nitraatgevoelige hoofdteelten	EQW

2.5 VASTE BEHEEROVEREENKOMSTEN VLM

- ▶ Om veronkruiding en bodemmoeheid tegen te gaan bij het beheerpakket faunavoedselgewas standaard (FBV41) mag, binnen de looptijd van de overeenkomst in plaats van een zomergraan of zaadleverend mengsel, éénmalig een vlinderbloemig maaigewas uit de lijst op de website van de VLM ingezaaid worden. Dit maai gewas mag maximaal twee jaar aangehouden worden. Vul in dit geval als hoofdteelt van het perceel 'mengsel van vlinderbloemigen' (744) in.
- ▶ Vanaf 2025 moet geen niet-productief areaal (NPE) meer aangeduid worden voor de conditionaliteit. Bijgevolg vervallen ook de toegelaten combinaties tussen NPE en beheerovereenkomsten en zijn er geen verlaagde beheervergoedingen meer van toepassing bij combinatie van NPE met beheerovereenkomsten.

3 WIJZIGINGEN TIJDENS CAMPAGNE 2025

Dit hoofdstuk wordt indien nodig doorheen het jaar nog verder aangevuld.

INDIENEN EN WIJZIGEN VAN DE VERZAMELAANVRAAG

Met de verzamelaanvraag zorgt u voor de registratie van uw percelen voor onder meer de toepassing van het Mestdecreet, voor het verkrijgen van de basisinkomenssteun, om betalingsrechten uit de reserve, biocertificering, premie jonge landbouwer, subsidies voor de ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen en andere plattelandsmaatregelen aan te vragen. Het is dus belangrijk dat u deze verzamelaanvraag tijdig en correct indient. Wijzigingen aan de ingediende aangifte zijn mogelijk in de verzamelaanvraag zelf via het e-loket. Wijzigingen aan de bedrijfssituatie (bv. identificatie,...) moet u steeds melden via info@lv.vlaanderen.be.

- ▶ **Uiterste indieningsdatum : woensdag 30 april 2025** (ook voor Waalse en Vlaamse interregionale landbouwers);

We onderscheiden verschillende periodes waarin u wijzigingen kunt indienen in Vlaanderen. Wijzigingen in de verschillende periodes hebben verschillende gevolgen voor behandeling en uitbetaling:

- ▶ wijzigingen tot en met zaterdag 31 mei 2025;
- ▶ wijzigingen na 31 mei 2025.

1 INDIENEN VAN DE VERZAMELAANVRAAG

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij werkt volledig digitaal. Dit houdt onder meer in dat de procedure voor het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket Landbouw en Zeevisserij verloopt.

Voor problemen bij het invullen van de elektronische verzamelaanvraag kunt u terecht op info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u voor 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Op de website kunt u onder 'Help' meer informatie vinden over het e-loket. Deze informatie is ook bereikbaar via de webpagina '[Zoekt u informatie over het e-loket?](#)'.

1.1 EERSTE INDIENING UITERLIJK OP 30 APRIL 2025

- ▶ Als u via de verzamelaanvraag steun wil aanvragen in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (basisinkomenssteun, aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers, aanvragen voor ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen,...) moet de verzamelaanvraag **uiterlijk op 30 april 2025** ingediend worden. De mogelijkheden tot wijzigingen worden verder toegelicht.
- ▶ De uiterste indieningsdatum van 30 april 2025 is ook van toepassing voor (Waalse of Vlaamse) interregionale landbouwers. Dit geldt zowel voor het Vlaamse als het Waalse luik van de verzamelaanvraag.
- ▶ Als aangifteplichtige in het kader van het Mestdecreet moet u uw verzamelaanvraag indienen ten laatste op woensdag 30 april 2025. Hebt u geen verzamelaanvraag ingediend op 30 april of ontbreekt een inventaris van de percelen en objecten van een actieve exploitatie op 30 april, dan legt de VLM een administratieve boete op van 250 euro. Bij herhaling binnen de 5 jaar bedraagt de VLM-boete 500 euro.

1.2 GEVOLGEN VAN HET TE LAAT INDIENEN VAN DE INITIËLE AANVRAAG IKV GLB

- ▶ **Tot en met 25 mei 2025:** Indien u pas na 30 april 2025 een eerste maal uw verzamelaanvraag voor campagne 2025 indient, wordt een vermindering met 1% per werkdag vertraging toegepast op alle rechtstreekse steunbedragen (basisinkomenssteun, aanvullende herverdelende inkomenssteun, aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwer, premie voor duurzame zoogkoeienhouderij), de steun voor ecoregelingen, agromilieuklimaatverbintenissen en plattelandsmaatregelen beheerd door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, de beheerovereenkomsten beheerd door de VLM en andere subsidies waarvoor de verzamelaanvraag dient als betalingsaanvraag (brede weersverzekering, controlekost bio,...).
- ▶ **Na 25 mei 2025:** Indien u pas na 25 mei 2025 een eerste maal uw verzamelaanvraag voor campagne 2025 indient, is geen uitbetaling van steun meer mogelijk voor dat campagnejaar.

1.3 OPMERKINGEN IN DE VERZAMELAANVRAAG

- ▶ Tijdens het invullen van de verzamelaanvraag worden verschillende opmerkingen berekend op basis van de aangifte. Dat kan gaan over onverenigbaarheden, grafische overlappingsen,... maar ook over aandachtspunten. Omdat niemand verplicht kan worden om steun aan te vragen, zijn vele van deze opmerkingen geen blokkerende maar wel belangrijke of informatieve opmerkingen. Het is belangrijk dat u alle opmerkingen over uw aanvraag bekijkt (zowel blokkerend als niet blokkerend). Deze kunnen immers een grote invloed hebben op uw uitbetaling, bemestingsrechten, enz.
- ▶ Echter, niet alles zit vervat in opmerkingen. Het is dus niet omdat er geen opmerkingen zijn, dat alles automatisch aanvaard wordt.

2 WIJZIGEN VAN UW AANVRAAG

Als blijkt dat na het indienen van uw verzamelaanvraag nog niet alle gegevens correct zijn doorgegeven, dan kunt u deze aanpassen in uw verzamelaanvraag via het e-loket <https://lv.vlaanderen.be/e-loket>.

- ▶ Alle wijzigingen moeten steeds en onmiddellijk aan het Agentschap Landbouw en Zeevisserij meegedeeld worden. **De verzamelaanvraag moet ten allen tijde overeenstemmen met de werkelijke situatie.**
- ▶ Het al dan niet aanvaarden van meegedeelde wijzigingen is afhankelijk van onder meer het tijdstip van melding, uitgevoerde controles, type steunaanvraag...
- ▶ Na een controle of een melding van een controle op een bepaalde maatregel of een bepaald aspect van de verzamelaanvraag, wordt een wijziging voor die maatregel of dat aspect niet meer aanvaard.

In Vlaanderen wordt er een onderscheid gemaakt in verschillende periodes waarin u wijzigingen kunt indienen. Afhankelijk van het tijdstip van indienen en de aard van de wijziging is er een mogelijk verschillend gevolg naar behandeling en uitbetaling.

- ▶ Wijzigingen tot en met zaterdag 31 mei 2025;
- ▶ Wijzigingen na 31 mei 2025;
- ▶ Wijzigingen na 31 oktober 2025.

2.1 WIJZIGINGEN TOT EN MET 31 MEI 2025

U kan uw ingediende verzamelaanvraag wijzigingen via het e-loket van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij tot met zaterdag 31 mei.

- ▶ Als de eerste versie van de verzamelaanvraag tijdig is ingediend (voor 1 mei) **én** er nog geen controle werd uitgevoerd of aangekondigd, worden wijzigingen zonder meer aanvaard. Deze wijzigingen leiden niet tot verlaging op de uitbetaling van de steunbedragen.
- ▶ **Opgelet!**
 - > Als een controle of een melding van een controle plaatsvindt voor 31 mei, is een wijziging van de gecontroleerde maatregel of het perceel ook tot en met 31 mei 2025 niet meer mogelijk.
 - > Het verwisselen van percelen voor een bepaalde maatregel op de hoofdteelt is niet meer mogelijk na 31 mei 2025.
 - > De ecoregeling 'Verlengde voorjaarsbraak met late inzaai mais' kan slechts tot en met 30 april ingediend en gewijzigd worden. Omdat de voorwaarden van de maatregel gelden voor de voorteelt, kan de aanvraag na 30 april 2025 niet meer gewijzigd worden.

2.2 WIJZIGINGEN NA 31 MEI 2025

Ook na 31 mei moeten alle wijzigingen op het perceel meegedeeld worden zoals aanpassingen aan:

- ▶ intekening;
- ▶ gewas;
- ▶ perceelsbestemming;
- ▶ gebruik;
- ▶ wijzigingen die een invloed kunnen hebben op de naleving van de conditionaliteit of de ecoregelingen, agromilieuklimaatmaatregelen of andere plattelandsmaatregelen.

Na 31 mei 2025 hangt het aanvaarden van een wijziging af van het type wijziging. Na een controle (administratief of ter plaatse) of een melding van een controle is er geen wijziging meer mogelijk. Er kan ook geen steun aangevraagd worden voor een maatregel als die niet uiterlijk op 31 mei 2025 is aangevraagd.

2.2.1 Hoofd- en nateeltwijzigingen

De hoofdteelt kan tot 31 augustus 2025 gewijzigd worden tenzij er een controle op het perceel werd uitgevoerd. Na 31 augustus 2025 kan dit enkel mits bewijs zoals een foto die met LV-Agrilens genomen werd terwijl de hoofdteelt op het perceel aanwezig was.

De nateelt is wijzigbaar tot 31 oktober 2025. Ook hier is wijzigen nog mogelijk na 31 oktober 2025 mits bewijs.

2.2.2 Verklaring actieve landbouwer

Verklaringen in het kader van actieve landbouwer zijn niet meer wijzigbaar na 31 mei 2025.

2.2.3 Basisinkomenssteun, herverdelende betaling en steun voor jonge landbouwer

De verzamelaanvraag moet uiterlijk 30 april 2025 ingediend zijn en de steun (basisinkomenssteun, herverdelende betaling en steun jonge landbouwer) moet uiterlijk 31 mei 2025 aangevraagd zijn, net zoals de aangifte van percelen voor activatie van de betalingsrechten. De steunaanvragen en percelen kunnen uit de verzamelaanvraag geschrapt worden tot 31 oktober.

2.2.4 Agromilieuklimaatmaatregelen

Agromilieuklimaatmaatregelen (AMKM) kunnen na 31 mei 2025 niet meer toegevoegd worden. De meerjarige maatregelen kunnen wel geschrapt worden op het perceel tot 31 december in het eerste jaar van de aanvraag. Als van een bepaalde AMKM de bestemming van het perceel geschrapt wordt in het eerste jaar, zal de verbintenaanvraag geannuleerd worden.

Een uitzondering is de AMKM antibioticareductie. Deze kan nooit geschrapt worden na 31 mei 2025.

Bij lopende vaste verbintenissen (de maatregel is gekoppeld aan het betrokken perceel) worden de bestemmingen van AMKM automatisch opgeladen op de betrokken percelen. Ze kunnen niet meer via de verzamelaanvraag verwijderd worden. Indien niet meer aan de voorwaarden van de maatregel voldaan kan worden, moet dit schriftelijk via info@lv.vlaanderen.be aan de regio gemeld worden.

2.2.5 Ecoregelingen

Ecoregelingen kunnen na 31 mei 2025 niet meer toegevoegd (en dus ook niet gewisseld) worden op percelen. (uitzondering is de ecoregeling 'Voorjaarsbraak met late inzaai mais' die maar tot en met 30 april 2025 kan aangegeven of gewijzigd worden). De basisregel is wel dat de ecoregelingen kunnen geschrapt worden tot 31 december, tenzij er een controle werd aangekondigd of uitgevoerd voor een betrokken ecoregeling. Niet gecontroleerde ecoregelingen kunnen dus wel nog tot 31 december worden geschrapt.

Ecoregelingen waar het inzaaien van een bepaalde hoofdteelt de basis vormt of die enkel toegepast moeten worden in de periode van de hoofdteelt, kunnen slechts tot 31 augustus 2025 geschrapt worden.

Het betreft de ecoregelingen:

- ▶ Teelt van éénjarige milieu-, biodiversiteitsvriendelijke en/of klimaatbestendige gewassen, behalve actie 4 faunavriendelijke nateelten. Het betreft dus de subsidie voor eenjarige eiwitteelten, hennep, hoofdteelten zonder oogst (bladrammenas, gele mosterd, tagetes), faunavriendelijke zomergranen in soortenbeschermingsgebied, faunamengsel, voorjaarsbraak met late inzaai mais.
- ▶ Stimuleren van teelttechnische erosiebestrijding (drempels in aardappelen, niet kerend bewerken).
- ▶ Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen.

Voor bepaalde ecoregelingen kunnen wijzigingen nog na 31 mei toegestaan worden als dit eigen is aan de maatregel.

- ▶ Voor de maatregel precisielandbouw, actie plaats specifiek bekalken kan een wijziging van perceel nog aangegeven worden tot en met 31 augustus 2025.
- ▶ Ook het gebruik van producten met een hoog koolstofgehalte (houtsnippers, stalmest of compost) kan in het najaar gebeuren op andere percelen dan gepland en kan men na 31 mei 2025 nog wijzigen tot en met 31 oktober.

De deelnameverklaring van de betrokken ecoregeling moet uiterlijk 31 mei in de verzamelaanvraag aangevinkt zijn, maar wisselen van percelen kan uiterlijk tot en met 31 augustus 2025 voor precisielandbouw, actie

plaats specifiek bekijken en tot en met 31 oktober voor het aanbrenge van producten met hoog koolstofgehalte (houtsnippers, stalmest, compost).

2.2.6 Gekoppelde steun, duurzame zoogkoeienhouderij

De aanvraag voor gekoppelde steun moet uiterlijk 31 mei 2025 gebeuren. Nadien is deze wel schrapbaar tot en met 31 december 2025.

2.3 WIJZIGINGEN TOT 31 DECEMBER 2025

Een aantal zaken kunnen nog worden gewijzigd tot en met 31 december 2025 zonder bewijsstukken:

- ▶ Andere weilanden toevoegen: In het kader van de premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij en de agromilieuklimaatmaatregelen voor het behoud van lokale rundvee- en schapenrassen, kunnen steeds extra adressen/locaties worden opgegeven op de pagina 'Andere weilanden' wanneer er dieren zullen lopen op percelen die u zelf niet aangeeft in uw verzamelaanvraag (inscharingpercelen in 2025 en 2026).
- ▶ Een eerste aangifte voor een nieuwe landbouwer of een aangifte van een nieuwe overgenomen exploitatie. In deze aangifte kan echter geen steun meer aangevraagd worden.
- ▶ Het toevoegen van bijlagen, invullen van detail boomgaarden en paspoortplichtige planten.
- ▶ Een nieuw perceel toevoegen. Als het perceel al in gebruik was op 31 mei zal er een sanctie onderaangifte worden toegepast. Het perceel zal sowieso niet in aanmerking komen voor steun of bemestingsrechten.

2.4 AANDACHTSPUNTEN BIJ HET SPLITSEN VAN PERCELEN NA 31 MEI

Samenvoegingen van percelen zijn niet meer mogelijk na 30 april.

Als u een perceel met premieaanvraag splitst via het e-loket na de uiterste wijzigingsdatum van 31 mei moet u zeker gebruik maken van de splitstool. Elk nieuw perceelnummer (van een perceel dat op een andere manier ontstaan is dan door gebruik te maken van de splitstool) toegevoegd na 31 mei komt NIET in aanmerking voor premie.

Het vergroten van de intekening van een perceel na 31 mei 2025 heeft geen verhoging van de aangegeven oppervlakte tot gevolg. De bijhorende steun kan bijgevolg niet worden toegekend.

Na de uiterste wijzigingsdatum kan de gewasgrens van **twee aangrenzende percelen** niet zomaar worden verlegd.

Als de grens tussen twee percelen verschuift, moet u voor deze aanpassing gebruikmaken van de splitstool anders wordt de oppervlaktevergroting van het ene perceel niet aanvaard. Grafisch stroomt de oppervlaktevergroting door, maar de aangegeven oppervlakte wijzigt niet mee.

Het perceel dat te groot werd getekend, moet gesplitst worden waardoor twee percelen ontstaan. Alleen bij splitsen kan de totale aangegeven oppervlakte behouden blijven om in aanmerking te komen voor de premies. Om alle steun te kunnen blijven ontvangen, moeten de bijkomende bestemmingen van het perceel dat gesplitst wordt, op de twee delen behouden blijven.

Het afgesplitste deel blijft als een apart perceel bestaan en moet de hoofdteelt krijgen van het te vergroten perceel. Voor de rest van het teeltseizoen blijven het twee aparte percelen met een zelfde teelt.

2.5 IMPACT VAN WIJZIGINGEN OP MESTBANKASPECTEN

- ▶ De Mestbank houdt alleen rekening met de aangifte zoals gekend op 30 juni 2025 voor wat betreft de voorsteelt, de hoofdteelt, aanvinken beschermingsstrook en opgeven van de gespecialiseerde productiemethode. Wijzigingen na 30 juni 2025 zullen door VLM niet worden weerhouden. Ook nieuwe percelen toegevoegd na 30 juni worden door VLM niet in rekening gebracht.
- ▶ Voor wat betreft de nateelt(en), aangifte van duurzame praktijken (inclusief datum inzaai), houdt de Mestbank rekening met de aangifte zoals gekend op 31 oktober.

3 WIJZIGEN VAN IDENTIFICATIEGEGEVENS

Wijzigingen van identificatiegegevens kunt u altijd doorgeven via info@lv.vlaanderen.be. Wijzigingen van contactgegevens (e-mail, telefoonnummer, GSM, fax) kunt u ook online op het e-loket doorgeven onder 'Mijn gegevens' of onder 'Landbouwergegevens raadplegen'.

4 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Vergeet de (wijzigingen van de) verzamelaanvraag niet effectief in te dienen. Het vergeten in te dienen kan zware gevolgen hebben zoals het niet in aanmerking komen voor betalingen. U kan dit nakijken op basis van de ontvangst van een bevestigingsmail of doordat uw verzamelaanvraag met de status 'Ingediend' op het e-loket is terug te vinden.
- ▶ Kijk alle opmerkingen goed na. Ook de niet blokkerende opmerkingen kunnen zeer belangrijk zijn (bijvoorbeeld in het kader van meerjarige verbintenissen).
- ▶ Het aanbrengen van wijzigingen is mogelijk tot bepaalde tijdstippen. Hou deze goed in de gaten.
- ▶ Kijk uw aangifte grondig na ten laatste op de uiterste wijzigingsdatum van 31 mei 2025. Zo bent u zeker dat u door wijzigingen na deze datum geen steun verliest.
- ▶ Maak gebruik van de splitstool bij het verleggen van perceelsgrenzen na 31 mei 2025.
- ▶ Het is niet meer mogelijk om wijzigingen aan te brengen voor onderdelen waarvoor een controle aangekondigd is of heeft plaatsgevonden.
- ▶ Hoewel de verzamelaanvraag een gezamenlijk formulier is voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de Mestbank, geldt dit enkel voor de perceelsaangifte in het kader van de eenmalige perceelsregistratie. Als u op een bepaald moment in het kalenderjaar 2 ha of meer landbouwgrond in gebruik heeft en/of teelt op een oppervlakte groeimedium van 50 are of meer en/of een oppervlakte permanent overkapte landbouwgrond gebruikt van 50 are of meer en/of een productie/opslag aan dierlijke mest heeft groter dan of gelijk aan 300 kg P₂O₅ op jaarbasis dan bent u ook verplicht om uiterlijk 15 maart uw mestbankaangifte in te dienen bij de Mestbank.

5 OVERZICHT VAN ALLE INDIENINGS- EN WIJZIGINGSDATA

5.1 OVERZICHT VAN ALLE UITERSTE INDIENINGSDATA

	Uiterste indieningsdatum	Indiening met verlaging op betaling	Indiening maar geen uitbetaling meer
VIA VERZAMELAANVRAAG			
Eerste indiening Verzamelaanvraag Vlaanderen en/of Wallonië	30 april 2025	1 mei tot en met 25 mei 2025	Na 25 mei 2025
Ikv aangifte voor de mestbank (VLM): voorteelt, hoofdteelt, vinkje beschermingsstrook, Gespecialiseerde Productiemethode (GPM), toevoegen nieuwe percelen	30 juni 2025	nvt	nvt
Ikv aangifte voor de mestbank (VLM): Wijziging nateelt en duurzame praktijken (incl datum inzaai)	31 oktober 2025	nvt	nvt
Wijziging inscharingpercelen via 'Andere weilanden'	31 december 2025	nvt	nvt
VIA MAIL/POST			
Bezwaar erosiegevoeligheid	30 april 2025	nvt	nvt
Teeltmelding hennep	31 mei 2025	nvt	nvt
Indienen originele certificeringsattesten hennepzaad	30 juni 2025 voor hoofdteelt 31 augustus 2025 voor nateelt	nvt	nvt
Wijzigen NACEBEL BTW landbouwactiviteiten	31 mei 2025	nvt	nvt
Bezwaar actieve landbouwer (SVC, BTW-verklaring)	31 december 2025	nvt	nvt
Aanvraag volmacht	27 april 2025	nvt	nvt
Aanvraag volledige bedrijfsovername	14 april 2025	nvt	nvt
VIA SPECIFIEKE TEGEL/AANVRAAG			

	Uiterste indieningsdatum	Indiening met verlaging op betaling	Indiening maar geen uitbetaling meer
Overdracht betalingsrechten	31 mei 2025	nvt	nvt

5.2 OVERZICHT VAN ALLE WIJZIGINGSDATA

Opgelet! Het is niet mogelijk om wijzigingen aan te brengen voor onderdelen waarvoor een controle aangekondigd is of heeft plaatsgevonden.

* Deelnameverklaring wil zeggen dat de aanvraag gebeurt via een specifiek scherm in de verzamelaanvraag.

* * Bijkomende bestemming wil zeggen dat de aanvraag gebeurt door een bijkomende bestemming toe te voegen aan een specifiek perceel. Deze bijkomende bestemming wordt geplaatst in een daarvoor voorziene kolom in de percelenlijst.

Maatregel	Deelnameverklaring*	Bijkomende bestemming**	Toevoegen	Schrappen	Extra
PERCELEN					
Hoofddeelt wijzigen			31 augustus 2025	31 augustus 2025	Na 31/8 alleen mogelijk met bewijs (vb foto genomen met LV-Agrilens).
Nateelt wijzigen			31 oktober 2025	31 oktober 2025	Na 31/10 alleen mogelijk met bewijs (vb foto genomen met LV-Agrilens).
Percelen samenvoegen			30 april 2025	30 april 2025	
VERKLARINGEN EN ALGEMENE MAATREGELEN					
Verklaring actieve landbouwer	X			31 mei 2025	
Basisinkomenssteun	X		31 mei 2025	31 oktober 2025	
Aanvullende herverdelende inkomenssteun	X		31 mei 2025	31 oktober 2025	
Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers	X		31 mei 2025	31 oktober 2025	
Aanvragen betalingsrechten uit de reserve	X		31 mei 2025	31 oktober 2025	
Premie duurzame zoogkoeienhouderij	X		31 mei 2025	31 oktober 2025	
Brede weersverzekering: opgeven verzekeraar	X		30 april 2025	nvt	
Controlekosten bio	X		30 april 2025	nvt	
ECOREGELINGEN EN AGROMILIEUKLIMAATMAATREGEL					
Ecologisch beheerd grasland		EBG	31 mei 2025	31 december 2025	
De omzetting van tijdelijk naar blijvend grasland		TBG	31 mei 2025	31 december 2025	
Behoud van meerjarig grasland		BMG	31 mei 2025	31 december 2025	
Omschakeling naar biologische productiemethode		HOB	31 mei 2025	31 december 2025	

Maatregel	Deel- nameverkl aring*	Bij- komende bestem- ming**	Toevoegen	Schrappen	Extra
Toepassing van de biologische productiemethode		TBIO	31 mei 2025	31 december 2025	
Aanplant van een boslandbouwsysteem	X	BLS	31 mei 2025	31 december 2025	
Onderhoud van een boslandbouwsysteem		BLO	31 mei 2025	31 december 2025	
Precisielandbouw: automatische (RTK-)GPS-aansturing	X	PA	31 mei 2025	31 december 2025	
Precisielandbouw: plaats specifiek bekalen	X	PK	31 mei 2025	31 december 2025	Percelen wijzigen en wisselen kan tot uiterlijk 31 augustus 2025. De steun (meer oppervlakte) kan niet worden verhoogd (wel verlaagd).
Actief gebruik van het bodempaspoort	X		31 mei 2025	31 december 2025	
Eenjarige ecoteelten: eenjarige eiwitteelten		EEE	31 mei 2025	31 augustus 2025	
Eenjarige ecoteelten: voordeel biodiversiteit, klimaat en milieu		EEH	31 mei 2025	31 augustus 2025	
Eenjarige ecoteelten: faunavriendelijke teelten		EEZ	31 mei 2025	31 augustus 2025	
		EEF	31 mei 2025	31 augustus 2025	
		EEB	30 april 2025	31 augustus 2025	
Eenjarige ecoteelten: faunavriendelijke nateelten		EEN	31 mei 2025	31 december 2025	
Meerjarige ecoteelten: meerjarige eiwitteelten		MEV MEG MEL	31 mei 2025	31 december 2025	
Meerjarige ecoteelten: voordeel klimaat milieu en biodiversiteit		MET	31 mei 2025	31 december 2025	
Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen		VAV	31 mei 2025	31 augustus 2025	
Mechanische onkruidbestrijding		MOB	31 mei 2025	31 december 2025	
Verhogen organische koolstofgehalte: teeltplan	X		31 mei 2025	31 december 2025	
Verhogen organische koolstof: aanvoer van producten met een hoog koolstofgehalte	X	OCC OCM OCH	31 mei 2025	31 december 2025	Percelen wijzigen en wisselen kan tot uiterlijk 31 oktober 2025.
Verhogen organische koolstofgehalte: bereiken van de streefzone		OCS	31 mei 2025	31 december 2025	
Erosiebestrijdende teelttechnieken: drempels bij ruggenteelten		TED	31 mei 2025	31 augustus 2025	
Erosiebestrijdende teelttechnieken: niet-kerende bodembewerking met bodembedekking		TEN	31 mei 2025	31 augustus 2025	
Aanleg van een bufferstrook: grasbufferstrook erosie		BUG	31 mei 2025	31 december 2025	
Aanleg van een bufferstrook: grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen		BUE BUEN	31 mei 2025	31 december 2025	

Maatregel	Deel- nameverkl aring*	Bij- komende bestem- ming**	Toevoegen	Schrappen	Extra
Aanleg van een bufferstrook: grasbufferstrook langs waterloop		BUW	31 mei 2025	31 december 2025	
Aanleg van een bufferstrook plus: graskruidenmengsel		BUK BUKN	31 mei 2025	31 december 2025	
Aanleg van een bufferstrook plus: bloemenmengsel		BUB BUBN	31 mei 2025	31 december 2025	
Meerjarige bloemstroken in de fruitteelt: tussen de fruitbomenrijen		BFB	31 mei 2025	31 december 2025	
Meerjarige bloemstroken in de fruitteelt: aan de rand van de fruitaanplanting		BFR	31 mei 2025	31 december 2025	
Reductie van antibioticagebruik	x		31 mei 2025	31 mei 2025	
Voedermanagement bij rundvee	X		31 mei 2025	31 december 2025	
Behoud van lokale rundveerassen	X		31 mei 2025	31 december 2025	
Behoud van lokale schapen/geitenrassen	X		31 mei 2025	31 december 2025	
Behoud van lokale varkensrassen	X		31 mei 2025	31 december 2025	

INTERREGIONALE LANDBOUWERS

Vlaanderen en Wallonië dienden afzonderlijk een GLB Strategisch Plan in. Hierdoor zijn er, nog meer dan vroeger, grote verschillen in de toepassing van het Vlaamse en het Waalse landbouwbeleid. Voor landbouwers die in beide regio's actief zijn ('interregionale landbouwers') zijn er specifieke afspraken gemaakt. Als u een interregionale landbouwer bent, is het belangrijk hiermee rekening te houden.

1 INTERREGIONALE LANDBOUWER

U bent een interregionale landbouwer als u als landbouwer zowel een exploitatie of percelen heeft in het ene gewest, en tegelijk ook één of meerdere percelen of exploitaties heeft in het andere gewest (onder hetzelfde ondernemingsnummer). U moet dan in beide regio's een verzamelaanvraag indienen volgens de regels van die regio (zie punt 10).

2 VLAAMSE OF WAALSE INTERREGIONALE LANDBOUWER

U heeft als interregionale landbouwer slechts één klantnummer dat zowel bij de Vlaamse als de Waalse instanties gekend is. Het officiële adres van de landbouwer, zoals beschikbaar in de Kruispuntbank van Ondernemingen of het Rijksregister, bepaalt of u een Vlaamse of een Waalse interregionale landbouwer bent.

- ▶ Uw officieel adres ligt in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest?
 - > U bent een Vlaamse interregionale landbouwer en uw beherende organisatie is het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
- ▶ Uw officieel adres ligt in het Waalse Gewest?
 - > U bent een Waalse interregionale landbouwer en uw beherende organisatie is DGARNE, Département des Aides.

Hieronder wordt toegelicht waar u rekening moet mee houden als interregionale landbouwer. Het is hierbij belangrijk te weten of u als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer beschouwd wordt.

3 CONDITIONALITEIT

Voor alle conditionaliteitsvoorwaarden gelden de regels van de regio waar de percelen gelegen zijn. Zo wordt voor het bepalen van vrijstellingen voor GLMC7 'gewasrotatie' enkel gerekend met de arealen van de regio van de landbouwer.

Voor de vrijgesteld van specifieke controles op de naleving van de verplichtingen binnen de conditionaliteit wordt wel gekeken naar het ganse Belgische grondgebied. Zo zijn landbouwers met een landbouwareaal van maximaal 10 hectare in België vrijgesteld van de specifieke controles op de naleving van de verplichtingen

binnen de conditionaliteit en zullen zij ook geen administratieve sancties opgelegd krijgen voor het niet-naleven van de conditionaliteitsverplichtingen.

4 BETALINGSRECHTEN ACTIVEREN IN 2025

Als interregionale landbouwer is het mogelijk dat u zowel over Vlaamse als over Waalse betalingsrechten beschikt.

- ▶ Op percelen gelegen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest kunt u Vlaamse betalingsrechten activeren. Hiervoor moet u het Vlaamse deel van de verzamelaanvraag tijdig indienen bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
- ▶ Op percelen gelegen in het Waals Gewest kunt u Waalse betalingsrechten activeren. Hiervoor moet u het Waalse deel van de verzamelaanvraag tijdig indienen bij DGARNE, Département des Aides.
- ▶ Een Vlaamse interregionale landbouwer moet steeds een verzamelaanvraag indienen in Vlaanderen om zijn Waalse betalingsrechten te kunnen laten uitbetalen (zie verder onder 'Indienen verzamelaanvraag').

5 AANVRAAG BETALINGSRECHTEN UIT DE VLAAMSE RESERVE

Zowel Vlaamse als Waalse interregionale nieuwe en jonge landbouwers kunnen in 2025 voor percelen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest een **aanvraag indienen** voor het verkrijgen van Vlaamse betalingsrechten uit de Vlaamse reserve. Deze aanvraag verloopt via het Vlaamse deel van de verzamelaanvraag. Voor Waalse betalingsrechten verloopt dit via het Waalse deel van de verzamelaanvraag.

Of een jonge landbouwer of een nieuwe landbouwer al dan niet voldoet aan de voorwaarden met betrekking tot de definitie van jonge landbouwer of nieuwe landbouwer om zo toegang te hebben tot de reserve, zal bekeken worden in functie van de regio waartoe de jonge of nieuwe landbouwer behoort. Bent u Vlaams interregionale landbouwer, dan moet u voldoen aan de Vlaamse **voorwaarden** van de definitie van jonge en nieuwe landbouwer om toegang te krijgen tot de reserve, zowel in Vlaanderen als Wallonië. Let op, de aanvraag moet u wel in elke regio doen waar u toegang wil tot de reserve.

6 HERVERDELENDE BETALING

Steun kan ontvangen worden voor in totaal 30 subsidiabele hectaren. Voor een Vlaamse interregionale landbouwer zal eerst steun toegekend worden voor de subsidiabele hectaren gelegen in het Vlaams en Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het subsidiebedrag vastgelegd in Vlaanderen. Indien 30 ha nog niet bereikt is en er zijn percelen in het Waals gewest, zullen deze percelen betaald worden aan het subsidiebedrag vastgelegd in het Waals Gewest (tot max 30 hectare bereikt is op bedrijfsniveau). Voor een Vlaamse interregionale landbouwer is er enkel een betaling op bedrijfsniveau en niet op persoonsniveau gezien de Vlaamse voorwaarden van toepassing zijn.

Waalse landbouwers moeten deze bijkomende betaling aanvragen in het Waalse deel van hun verzamelaanvraag. Voor Waalse interregionale landbouwers gelden de Waalse voorwaarden en zullen de Waalse subsidiabele hectaren eerst betaald worden. De Vlaamse percelen van deze landbouwers worden betaald aan het Vlaamse subsidiebedrag indien de bovengrens van 30 ha nog niet bereikt is in Wallonië.

7 BETALING VOOR JONGE LANDBOUWERS

Als Vlaamse interregionale landbouwer kunt u ook in 2025 via uw Vlaams deel van de verzamelaanvraag een aanvraag indienen voor de betaling voor jonge landbouwers. U moet hierbij voldoen aan de Vlaamse voorwaarden. U kunt voor een maximum van 90 subsidiabele hectaren steun ontvangen waarbij u een hoger steunbedrag krijgt voor de hectaren van 0 tot en met 45 (schijf 1) en een lager bedrag wordt toegekend voor de hectaren vanaf 45,01 tot en met 90 (schijf 2). Deze steun kan per jonge landbouwer in het landbouwbedrijf die voldoet aan de voorwaarden aangevraagd worden voor elke unieke hectare (er kan nooit meerdere keren worden betaald voor eenzelfde oppervlakte), waarbij eerst de hectaren in de hoogste schijf (schijf 1) worden betaald. Voor duidelijke voorbeelden van berekening raadpleeg de fiche 'aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers', die u terug vindt op de webpagina '[Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers](#)'. Deze extra betaling per subsidiabele hectare wordt toegekend ongeacht of het gaat om Vlaamse of Waalse subsidiabele hectaren. Omgekeerd geldt hetzelfde voor Waalse interregionale landbouwers. Waalse landbouwers moeten deze bijkomende betaling aanvragen in het Waalse deel van hun verzamelaanvraag.

U moet deze premie **jaarlijks** aanvragen. Dus ook als u in de voorbije jaren (eventueel zelfs onder het vorige GLB) een aanvraag heeft ingediend die goedgekeurd is, en u in de komende jaren nog in aanmerking komt, moet u in deze volgende jaren expliciet een aanvraag tot betaling voor jonge landbouwers indienen via de verzamelaanvraag.

8 DIERGEBONDEN MAATREGELEN

8.1 GEKOPPELDE PREMIE DUURZAME ZOOGKOEIENHOUDERIJ (VLAAMSE PREMIE)

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen gekoppelde steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen is. De Vlaamse voorwaarden gelden in dit geval.

Om in aanmerking te komen voor de subsidiemaatregel, moet ook aan perceelsgerelateerde instapvoorwaarden voldaan zijn:

- ▶ Behoud van blijvend grasland op de percelen gelegen in het Vlaamse Gewest of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
- ▶ Duurzaam graslandbeheer en voederproductie en -diversificatie

Deze perceelsgerelateerde instapvoorwaarden zijn enkel gekoppeld aan de percelen in Vlaanderen.

8.2 AMKM BEHOUD LOKALE RASSEN (RUNDEREN, SCHAPEN, GEITEN, VARKENS)

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen enkel steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen gelegen is.

8.3 ECOREGELING VOEDERMANAGEMENT

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen enkel steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen of Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen is.

8.4 AMKM ANTIBIOTICAREDUCTIE

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen enkel steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen gelegen is.

9 PERCEELSGEBONDEN ECOREGELINGEN, AGROMILIEUKLIAMAATMAATREGELEN, AANPLANT BOSLANDBOUWSYSTEMEN EN BREDE WEERSVERZEKERING

Voor ecoregelingen, agromilieuklimaatmaatregelen en aanplant boslandbouwsystemen gelden de regels van de regio waar de percelen gelegen zijn. Dat geldt ook voor het bepalen van bedrijfsgebonden voorwaarden, of indien voor een ecoregeling een gemiddelde voor een bedrijf bepaald wordt.

Bijvoorbeeld ecoregeling 'Verhogen organische koolstof op bouwland' door middel van het teeltplan: Er moet een gemiddelde EOC waarde van 1250 kg/ha bouwland behaald worden. Dit gemiddelde wordt enkel berekend met percelen bouwland gelegen in het Vlaams en Brussels Hoofdstedelijk gewest.

De brede weersverzekering kan enkel aangevraagd worden op Vlaamse percelen en dit zowel door Vlaamse als door Waalse interregionale landbouwers.

10 INDIENEN VERZAMELAANVRAAG

Als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer dient u zowel een Vlaams als een Waals deel van uw verzamelaanvraag in bij de respectievelijke instanties. Als Vlaamse interregionale landbouwer bepaalt de indieningsdatum van uw Vlaams deel of uw Waalse betalingsrechten (volledig) kunnen worden betaald.

Dit geldt ook als u als Vlaamse interregionale landbouwer uitsluitend over Waalse percelen (en Waalse betalingsrechten) beschikt. In concreto dient er in het laatste geval een lege verzamelaanvraag in Vlaanderen te zijn en vult u uw Waalse verzamelaanvraag in

- ▶ Vlaamse landbouwer: het Vlaamse en Waalse deel van de verzamelaanvraag moet uiterlijk op 30 april 2025 ingediend worden.
- ▶ Waalse landbouwer: het Vlaamse en Waalse deel van de verzamelaanvraag moet uiterlijk op 30 april 2025 ingediend worden.

11 BETALINGEN EN NIET-NALEVINGEN (SOCIALE) CONDITIONALITEIT

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij betaalt de maatregelen die uitgevoerd zijn op Vlaams en Brussels grondgebied aan zowel Vlaamse als Waalse interregionale landbouwers. De betalingen voor de maatregelen uitgevoerd op het Waalse grondgebied gebeurd door het Waalse betaalorgaan. Meer informatie over de uitbetalingen vindt u in de betaalkalender (<https://lv.vlaanderen.be/steun/uitbetalingen>).

Als er niet-nalevingen worden vastgesteld voor de conditionaliteit en de sociale conditionaliteit, wordt steun voor areaal- en diergebonden maatregelen verminderd ongeacht waar de niet-naleving heeft plaatsgevonden en dit zowel voor de steun aangevraagd in Vlaanderen als deze in Wallonië.

12 MEER INFORMATIE

Op de website van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij (landbouwbeleid EU-gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)) vindt u onder '[Informatie bij de verzamelaanvraag - 2025](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Ook alle informatie over conditionaliteit en sociale conditionaliteit is op de website (<https://lv.vlaanderen.be/bedrijfsvoering/conditionaliteit-en-randvoorwaarden/conditionaliteit-2023-2027>) terug te vinden.

Hebt u vragen of problemen? Stel uw vragen via info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Onze diensten staan klaar om u te helpen.

Voor bijkomende informatie over de Waalse regels en voorwaarden kunt u terecht op de website van de Waalse landbouwadministratie (<http://agriculture.wallonie.be/pac>).

13 CONTACTGEGEVENS WAALSE BUITENDIENSTEN

BUREAU DE WAVRE

Compétent pour les arrondissement de Nivelles et de Namur

Service public de Wallonie – D'GARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Wavre

Avenue Einstein 12, 1300 Wavre

Tel. 010 23 37 40

wavre.opw@spw.walonie.be

BUREAU D' ATH

Compétent pour les arrondissement de Tournai, Ath, Mouscron et Soignies

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Ath

Chemin du Vieux Ath 2C, 7800 Ath

Tel. 068 27 44 00

ath.opw@spw.walonie.be

BUREAU DE MALMEDY

Compétent pour les arrondissement de Verviers

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Malmédy

Avenue des Alliés 13, 4960 Malmédy

Tel. 080 44 06 10

malmédy.opw@spw.walonie.be

BUREAU DE CINEY

Compétent pour les arrondissement de Marche-en-Famenne, Philippeville et Dinant, sauf les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Ciney

Rue Edouard Dinot 30, 5590 Ciney

Tel. 083 23 07 40

ciney.opw@spw.walonie.be

BUREAU DE THUIN

Compétent pour les arrondissements de Thuin, Charleroi et Mons

Service public de Wallonie - DGARNE

Département des aides

Direction extérieur - Bureau de Thuin

Rue du Moustier 13, 6530 THUIN

Tel. 071 59 96 00

thuin.opw@spw.walonie.be

BUREAU DE HUY

Compétent pour l'arrondissement de Liège, Huy et Waremme

Service public de Wallonie - DGARNE

Département des aides

Direction extérieur - Bureau de Huy

Chaussée de Liège, 39 – 1er étage, 4500 HUY

Tel. 085 27 34 23

huy.opw@spw.walonie.be

BUREAU DE LIBRAMONT

Compétent pour les arrondissements de Neufchâteau, Bastogne, Virton et Arlon, et pour les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois

Service public de Wallonie - DGARNE

Département des aides

Direction extérieur - Bureau de Libramont

Rue des Genêts 2, 6800 LIBRAMONT

Tel. 061 26 08 30

libramont.opw@spw.walonie.be

Service public de Wallonie (SPW)

Direction générale opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement

Département des Aides

Direction des surfaces agricoles

Chaussée de Louvain, 14, 1er étage

5000 NAMUR

GEBRUIK

Voor elk perceel dat u aangeeft via de verzamelaanvraag, moet u het gebruik invullen in de kolom 'Code gebruik'. Zowel voor-, hoofd-, als nateelt moeten opgegeven worden, ook als u deze niet zelf verbouwt. Door de wijzigingen aan het Mestdecreet worden de bemestingsrechten voortaan toegekend aan de gebruiker van de hoofdteelt en niet langer aan de gebruiker op 1 januari. Hierdoor vallen de codes voor gebruik 'M' (perceel in gebruik voor bemesting) en 'H' (perceel in gebruik voor de hoofdteelt) weg!

Enkel deze twee codes kunnen gebruikt worden:

- Code 'P': perceel in gebruik voor de hoofdteelt en mestrechten
- Code 'N': perceel uitsluitend in gebruik voor de nateelt

1 GEBRUIK

Voor elk perceel moet het gebruik worden opgegeven. Op basis van dat gebruik en de eigenschappen van het perceel, zoals de hoofdteelt of de productiemethode, wordt bepaald of het perceel in aanmerking komt voor steun of toekenning van mestrechten.

Het aanvragen van premies gebeurt door het plaatsen van een bijkomende bestemming of door het aanvinken van een verklaring. Ook het activeren van betalingsrechten is een verklaring. Deze verklaring wordt standaard voor elke landbouwer aangevinkt, maar kan terug worden afgevinkt.

2 HOE AANGEVEN

2.1 GEBRUIK 'P'

- ▶ Deze code moet u gebruiken als u de **hoofdteelt** verbouwt, al dan niet met daaropvolgend de nateelt. De mestrechten worden aan deze gebruiker toegekend.

OPGELET:

- ▶ Voor sommige maatregelen is het verplicht om het *perceel* een heel jaar zelf te verbouwen. Hierdoor kan er geen nateelt door een andere landbouwer worden aangegeven. Voor sommige maatregelen is het behoud van de *hoofdteelt* het hele jaar verplicht en kan er geen nateelt worden verbouwd, ook niet door uzelf. De specifieke gebruiksvoorwaarden van een maatregel vindt u in de betreffende fiche op www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag.
- ▶ Elke gebruiker van een perceel moet het volledige teeltplan opgeven, dus de voor-, hoofd- en nateelt, ook als u deze niet zelf verbouwt.

2.2 GEBRUIK 'N'

- ▶ Als een perceel **uitsluitend voor de nateelt** in gebruik is, moet het aangegeven worden met de code 'N'. Het volledige teeltplan moet opgegeven worden, dus ook voorteelt en de hoofdteelt, ook al heeft u die niet zelf verbouwt.
- ▶ Net zoals bij het gebruik voor de hoofdteelt wordt de landbouwer die de nateelt of winterteelt verbouwt, geacht verantwoordelijk te zijn voor het zaaien of planten, eventuele teelthandelingen of oogst in het daaropvolgende jaar.
- ▶ In de verzamelaanvraag geeft u de overnamedatum is. Deze datum ligt ná 31 mei 2025 en stemt overeen met de datum waarop het perceel effectief in gebruik genomen is voor de nateelt.
- ▶ U bent ook verplicht het perceel aan te geven in de verzamelaanvraag als u het perceel wil omschakelen naar de biologische productie en u neemt het in gebruik na 31 mei 2025 of als u een brede weersverzekering heeft afgesloten voor de nateelt op het perceel.

2.3 OVERZICHT

U heeft het perceel in eigen gebruik	Code 'gebruik'	Activatie van betalingsrechten	Bemestingsrechten en - plichten
Voor de hoofdteelt	P	ja (als het perceel subsidiabel is en in gebruik voor landbouwdoeleinden ¹)	ja
Enkel voor de nateelt	N	neen	neen

Een overzicht van de percelen die in aanmerking komen voor activatie van betalingsrechten vindt u in uw verzamelaanvraag op het e-loket onder 'overzicht steun'. Een overzicht van de percelen die in aanmerking komen voor bemestingsrechten vindt u onder 'overzicht bemesting'.

2.4 WIJZIGINGEN MESTDECREET

- ▶ Volgens het gewijzigde Mestdecreet worden vanaf 2025 de bemestingsrechten toegekend aan de gebruiker van de hoofdteelt.
- ▶ Het aangeven van een perceel enkel voor de mestrechten (in de verzamelaanvraag met code gebruik 'M') of het aangeven van een perceel enkel voor de hoofdteelt (in de verzamelaanvraag met code gebruik 'H') is niet meer mogelijk.
- ▶ Dat houdt ook in dat het formulier 4 'Gebruik van een perceel van een particulier enkel voor bemestingsrechten' niet meer gebruikt kan worden.

¹ wanneer een perceel wel of niet subsidiabel is, is terug te vinden in de fiche 'subsidiabiliteit van landbouwareaal'

3 GEBRUIK VAN PERCELEN VOOR ANDERE DOELEINDEN

Als een landbouwperceel geheel of gedeeltelijk in gebruik genomen wordt voor andere doeleinden, kan dat gevolgen hebben voor de subsidiabiliteit of de mogelijkheid tot aanvragen van steun. Welke gevolgen en hoe te registreren in de verzamelaanvraag wordt uitgebreid toegelicht in de fiche 'Subsidiabiliteit landbouwareaal: gebruik van percelen voor andere doeleinden' op de webpagina [Perceelsaangfite](#)

4 TIJDELIJKE SCHRAPPEN VAN PERCELEN

- ▶ Een perceel dat tijdelijk (voor de duur van het teeltseizoen) door een andere landbouwer wordt gebruikt voor het verbouwen van de hoofdteelt kan u in uw verzamelaanvraag 2025 schrappen met de schrappingscode 'TVP' ('tijdelijk verhuurd perceel'). Het perceel zal automatisch opnieuw voorgedrukt worden in uw verzamelaanvraag 2026.
Deze code werd voorzien om het tijdelijk gebruik van percelen voor bijvoorbeeld de teelt van aardappelen of vlas administratief eenvoudiger te maken.
- ▶ Deze code is niet gelinkt aan het al dan niet verhuren van betalingsrechten. Als de betalingsrechten verhuurd worden, kan dat apart via de tegel 'Betalingsrechten' worden ingediend.
- ▶ **Opgelet:** deze code mag enkel gebruikt worden door de verhuurder van het perceel. Wanneer de huurder het perceel niet meer gebruikt in 2025, moet hij het perceel in zijn verzamelaanvraag 2025 schrappen met de schrappingscode 'AGB' ('andere gebruiker').

5 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Alle landbouwers die op een bepaald perceel een teelt verbouwen (of het nu hoofdteelt en/of nateelt/winterteelt is,) moeten **het volledige teeltplan** van dat jaar op dat perceel in hun verzamelaanvraag aangeven.
- ▶ Als een teelt het hele jaar door blijft staan op een perceel moet u deze teelt enkel als hoofdteelt in de kolom 'Hoofdteelt' invullen aan de hand van de teeltcode (bv jaarrond gras op een perceel). U hoeft dit niet als voor- en nateelt aan te geven.
- ▶ Percelen die u op geen enkel ogenblik tijdens het lopende kalenderjaar in eigen gebruik heeft, mag u **niet aangeven** in de verzamelaanvraag. Misbruiken hierop met het oog op het verkrijgen van perceel- of gebruiksinformatie kunnen financieel beboet worden.
- ▶ Oneigenlijke aangifte van percelen kan worden **beboet**. Een perceel dat in gebruik is voor de mestrechten EN de hoofdteelt moet met code gebruik 'P' worden aangegeven. Een perceel dat niet voor de mestrechten EN de hoofdteelt wordt gebruikt mag niet worden aangegeven met code gebruik 'P'.

6 NIEUW IN 2025

- ▶ Het gebruik van een perceel enkel voor de mestrechten (code 'M') of het gebruik van het perceel enkel voor de hoofdteelt (code 'H') is niet meer mogelijk.
- ▶ Het formulier 4 'Gebruik van een perceel van een particulier enkel voor bemestingsrechten' kan niet meer gebruikt worden.

7 LEES OOK

Op de pagina '[Perceelsaangifte](#)' vindt u de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal'. In de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal' kan u nalezen welke percelen die u gebruikt voor de hoofdteelt in aanmerking worden genomen voor activatie van betalingsrechten.

TEELT, TEELTCODES EN GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODE

ledere gebruiker van een perceel moet in zijn verzamelaanvraag steeds het volledige teeltplan (voor-, hoofd- en nateelt) van het perceel opgeven.

- ▶ **Hoofddeelt:** De teelt die volgens de gangbare teeltpraktijk overwegend aanwezig is op een perceel in de periode van 15 mei tot en met 31 augustus. Aardappelen en wintergewassen², met uitzondering van onrijp geogste wintergranen en onrijp geogste wintergranen met vlinderbloemigen, worden altijd beschouwd als hoofddeelt.
- ▶ **Voortelt:** de teelt die in 2025 geogst/ingewerkt wordt voor de inzaai van de hoofddeelt 2025.
- ▶ **Eerste nateelt:** de teelt die in 2025 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de hoofddeelt 2025.
- ▶ **Tweede nateelt:** de teelt die in 2025 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de eerste nateelt.

Iedere teelt heeft een specifieke teeltcode. Hieronder leest u een bijkomende toelichting over een aantal bijzondere teeltcodes. Voor de volledige lijst van teeltcodes zie tabel 'Teeltcodes' op de webpagina 'Tabellen'.

Voor sommige percelen kunt u bijkomende informatie opgeven wat teelttechniek of teeltomstandigheden betreft. Deze info kunt u toevoegen onder het veld 'Gespecialiseerde productiemethode'.

1 HOOFDTEELT

1.1 DEFINITIE HOOFDTEELT

Definitie Hoofddeelt:

De teelt die volgens de gangbare teeltpraktijk overwegend aanwezig is op een perceel in de periode van 15 mei tot en met 31 augustus. Aardappelen en wintergewassen², met uitzondering van onrijp geogste wintergranen en onrijp geogste wintergranen met vlinderbloemigen, worden altijd beschouwd als hoofddeelt.

Het komt voor dat gewassen zoals bv. wintergranen door gunstige weersomstandigheden vroeger dan normaal geogst kunnen worden. Hoewel deze daardoor niet overwegend aanwezig zijn tijdens de periode van 15 mei tot 31 augustus worden aardappelen en wintergewassen steeds beschouwd als hoofddeelt.

Een uitzondering hier is onrijp geogste wintergranen en onrijp geogst wintergranen met vlinderbloemigen. Met onrijp oogsten wordt het groen oogsten bedoeld, m.a.w. het maaien en hakselen van wintergranen of wintergranen met vlinderbloemigen in een groen stadium in de periode april-mei. Een mengteelt van onrijp

² wintergewas: een gewas dat geen gras is en dat wordt ingezaaid in het najaar met het oog op landbouwproductie in het daaropvolgende jaar, met inbegrip van wintergranen en wintergranen met vlinderbloemigen

geogst wintergranen met vlinderbloemigen wordt aangegeven als voorteelt 'wintermeteil' (teeltcode 398). Ook andere groen geogste granen geeft u aan als voorteelt, bv snijrogge (teeltcode 639).

Groenten die aanwezig zijn in de periode van 15 mei tot en met 31 augustus zijn steeds de hoofdteelt (uitgezonderd voorjaarspinazie) voor zover er geen aardappelen, zomergranen of wintergewassen aanwezig zijn (met uitzondering van wintergranen en wintergranen met vlinderbloemigen die onrijp geogst worden). Als er twee groenten na elkaar staan, is de eerste groente de hoofdteelt (uitgezonderd voorjaarspinazie).

- ▶ De hoofdteelt is de teelt die de primaire gebruiksdoelstelling van het perceel weerspiegelt. Bv. een wijngaard met veel gras wordt aangegeven als 'Wijnstokken', niet als 'Gras'.
- ▶ Bij **onderzaai** wordt een groenbedekker (bv gras) gelijktijdig ingezaaid met de hoofdteelt (bv maïs) of als de hoofdteelt nog op het veld staat. Na de oogst van de hoofdteelt blijft de groenbedekker aanwezig op het veld en moet de onderzaai na de oogst van de hoofdteelt nog ten volle tot ontwikkeling komen. Het gewas in onderzaai moet als nateelt aangegeven worden, het gewas dat daaraan bovengeschied is als hoofdteelt.

1.2 VERANTWOORDELIJKE VAN DE HOOFDTEELT

Van de landbouwer die een perceel gebruikt voor de hoofdteelt wordt verwacht dat hij **verantwoordelijk is voor: het bemesten, het zaaien of planten, de teelthandelingen tijdens het teeltseizoen** zoals bespuiten tot het oogsten. Enkel dat laatste, het oogsten, kan kort voor de oogst overgedragen worden door een verkoop op stam. Dat betekent dat de facturen voor aankoop van zaaizaad of plantgoed, pesticiden, loonwerk, ... op naam moeten staan van de landbouwer die verantwoordelijk is voor de hoofdteelt.

Doorfactureren van huurder naar verhuurder wordt **niet** aanvaard als een manier om de verhuurder verantwoordelijke van de hoofdteelt te maken.

1.3 AANGIFTE VAN DE HOOFDTEELT IN DE VERZAMELAANVRAAG

- ▶ De verantwoordelijke van een perceel voor de hoofdteelt geeft dat aan in de verzamelaanvraag zoals omschreven in de infofiche 'gebruik'.
- ▶ De hoofdteelt is bepalend voor o.a. de basisinkomenssteun, de ecoregelingen, de agromilieuklimaatmaatregelen en beheerovereenkomsten, bemestingsnormen en de brede weersverzekering.
- ▶ Iedere gebruiker van een perceel moet in zijn verzamelaanvraag steeds **het volledige teeltplan** (voor-, hoofd- en nateelt) van het perceel opgeven. Dat is ook belangrijk om de juiste bemestingsnormen te kunnen toekennen. Ook voor de norm gewasrotatie en voor de deelname aan ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen is dat van belang.
 - > Als een teelt het hele jaar door blijft staan op een perceel moet u deze teelt enkel als hoofdteelt in de kolom 'Hoofdteelt' invullen aan de hand van de teeltcode (bv jaarrond gras op een perceel). U hoeft dit niet als voor- en nateelt aan te geven.
- ▶ Ook voor **serres en niet-permanente overkappingen** gelden dezelfde definities van hoofdteelt. Als u meerdere teelten tegelijkertijd verbouwt op een oppervlakte (bv verschillende groenten die je door mekaar teelt op een perceel), kiest u voor de teelt die hoofdzakelijk aanwezig is.

- ▶ Als u teelt:
 - > Met behulp van een **stelling**, moet u de teelt op de stelling aangeven als hoofdteelt, ook al zaait u het perceel bijvoorbeeld ook in met gras. Gras is dan niet de hoofdteelt.
 - > Op **etages**, waarbij er verschillende teelten (met uitzondering van gras) aanwezig zijn per etage, dan is de hoofdteelt de teelt met de grootste oppervlakte.

2 MENGSEL EN MENGTEELT

- ▶ Een **mengsel** is een teelt waarbij zaden van verschillende gewassoorten samen een zaadmengsel vormen en gelijktijdig ingezaaid worden. De teelten bij een mengsel zijn niet als afzonderlijke rijen onderscheidbaar.
- ▶ Bij de **mengteelt** kan de inzaai in verschillende werkgangen gebeuren, zoals bv. bij sommige granen en vlinderbloemigen.
- ▶ Een mengsel of mengteelt wordt als één teelt verbouwd en moet aangegeven worden met de juiste teeltcode (voor grasklaver gebruikt u teeltcode 700, ...). Een mengsel met gras (vb grasklaver, grasluzerne, graskruiden,...), wordt altijd als grasland of grasachtige beschouwd (bv GLMC 1, in de voorwaarden van de ecoregeling bufferstroken,...) tenzij anders vermeld. Specifiek voor de ecoregeling 'vruchtafwisseling met een vlinderbloemige' kan een mengsel met een vlinderbloemige ook behoren tot de vruchtafwisselingsgroep van 'vlinderbloemige mengsels' (voorwaarden: zie infofiche 'vruchtafwisseling met vlinderbloemige').

3 VOORTEELT OF NATEELT

Het is belangrijk dat u voldoende aandacht besteedt aan de **opgave van een eventuele voortelt, eerste nateelt of tweede nateelt**. Zo worden bijvoorbeeld gras voorafgaand aan maïs als voortelt beschouwd. Als u meerdere nateelten na elkaar teelt waarbij na de eerste nateelt hetzelfde jaar nog een teelt ingezaaid wordt (bijvoorbeeld een winter**graangewas**, **vanggewas** of groente), dan moet u in de verzamelaanvraag ook deze tweede nateelt opgeven.

Voor een correcte toekenning van de **bemestingsnormen** is het belangrijk om de **juiste openvolging** van alle teelten, inclusief de voor- en nateelt(en), aan te geven als die in 2025 worden geoogst of ingezaaid (zie ook punt 8. Aandachtspunten in deze fiche).

Een vanggewas dat ingezaaid is op het einde van het jaar en volgende jaar wordt ondergewerkt, moet niet als voortelt het jaar erop aangegeven worden. Ingezaaid gras waar nog een snede af gehaald wordt, moet wel als voortelt aangegeven worden.

4 BRAAKLIGGEND LAND

Braakliggend land is bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop

- ▶ ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt
- ▶ ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten, bv door inzaai van een bloemenmengsel.

Percelen blijvend grasland uit de voorgaande campagne komen niet in aanmerking als braakliggend land.

Percelen tijdelijk grasland (zonder oogst) kunnen wel. (Let op, ook een perceel dat in de voorgaande campagne het vijfde jaar opeenvolgend grasland was (status blijvend grasland 'BG5'), kan niet worden aangegeven als braak). Inzaai van gras wordt ook toegelaten als braak, zolang het gras niet wordt geoogst.

5 TEELTCODES

- ▶ De **teeltcodes** voor de teelten staan vermeld in de tabel 'Teelt' (zie de webpagina '[Tabellen](#)'). Deze tabel bevat zowel subsidiabele als niet-subsidiabele teelten. Deze teeltcodes kunnen gebruikt worden voor zowel **de aangifte van voor-, hoofd- of nateelt**.
- ▶ In sommige gevallen zijn er **nateeltcodes** die specifiek gebruikt worden voor ecoregelingen, agromilieuklimaatmaatregelen of codes die bepalend zijn voor de bemestingsberekeningen. Deze kan u niet gebruiken voor het aangeven van een hoofdteelt.
- ▶ Net zoals aan gewassen werd ook aan bedrijfsgebouwen een gedetailleerde code toegekend.

5.1 NIEUWE TEELTCODES IN 2025

In onderstaande tabel worden de nieuwe teeltcodes van 2025 opgelijst.

Omschrijving	Teeltcode
Niet-subsidiabel korte omloophout	886
Mengsel van bladrammenas en gele mosterd	662
Winterméteil	398

Teeltcode 398 ('winterméteil') dient gebruikt te worden wanneer een mengteelt van wintergranen met vlinderbloemigen onrijp (groen) geoogst wordt (voorteelt).

5.2 DETAILOPGAVE VAN DE INFRASTRUCTUUR

Landbouwers moeten de verschillende gebouwen in de verzamelaanvraag aangeven. De gebouwen worden geregistreerd op basis van het Grootschalig Referentie Bestand (GRB). Deze worden voorgedrukt als aparte

polygonen. Zo is het onder andere mogelijk de **correcte locatie** van de stallen te bepalen, alsook de **types** stallen en welke dieren in elke stal gehuisvest zijn.

Het kan gebeuren dat een gebouw ontbreekt in het voorbereidingsformulier of dat een gebouw voorgedrukt is terwijl het niet (meer) bestaat. Een gebouw dat **niet meer bestaat**, moet **geschrapt** worden. Als het **gebouw ontbreekt** in de voorbereiding en het betreft een gebouw van één van verder omschreven types, dan moet het gebouw als een nieuw perceel **toegevoegd** worden.

Er is ook nood aan verfijnde, correcte, stabiele locatie en informatie van de plaats van een **woonhuis**, in het kader van ruimtelijke ordening en vergunningen met betrekking tot ruimtelijke landbouwstructuur, behoud van landbouwkarakter en adviesverlening, ... Dat laatste volgt uit artikel 35§12 van het **Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning**.

De locatie en het gebruik van gebouwen volumes voor bewoning is o.a. relevant voor de advisering van **omgevingvergunningaanvragen** die de toepassing van Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) art 4.3.6 (vrijstaand) en VCRO art 4.4.23 (hoofdzakelijk vergund) vragen.

5.2.1 Loodsen en serres

Loodsen en serres moeten worden aangegeven met **een teeltcode en een gespecialiseerde productiemethode**. Loodsen (bv. loods en voor de forcerie van witloof) worden aangegeven met de teeltcode van de betreffende teelt en de gespecialiseerde productiemethode 'LOO'. Een serre met teelt van tomaten op groeimedium blijft de teeltcode '8552/9552' + gespecialiseerde productiemethode 'SGM' (serre op groeimedium).

5.2.2 Andere gebouwen

Andere gebouwen worden aangegeven met de overeenkomstige "teelt-/objectcode" volgens de tabel hieronder:

Type	Teelt-/objectcode	Omschrijving
Stal	11	Bedrijfsgebouw voor het houden van dieren
Loods (bv. voor machines, opslag,...)	12	Loods voor materiaal, opslag, sortering oogst,...
Niet nader omschreven gebouw	13	Code waarmee de gebouwen die nog niet gekend zijn, voorgedrukt zijn in de verzamelaanvraag
Woonhuis	14	Gebouw voor bewoning
Gebouw i.k.v. verbreding	15	Gebouw dat dienst doet als hoevewinkel, ijssalon, B&B, ontvangstruimte,...
Ander gebouw	16	Gebouwen die niet onder bovenstaande vallen

5.2.3 Meerdere activiteiten in hetzelfde gebouw

- ▶ Als u de intekening kan splitsen, mag u dat doen en elk deel aanduiden met de juiste code. Dat is echter niet verplicht.
- ▶ Als u de intekening niet kan splitsen, mag één teeltcode gebruikt worden voor het geheel. U moet dan wel gebruik maken van de code die het hoogst in de tabel staat (dus laagste nummer). Het is hierbij belangrijk dat de locatie van de stallen gekend is.

Bijvoorbeeld:

Een gebouw dat zowel als stal als voor opslag gebruikt wordt, moet aangegeven worden met code '11'.
Een woonhuis en B&B in hetzelfde gebouw moet aangegeven worden onder code '14'.

5.3 AANGIFTE AARDAPPELEN

5.3.1 Aardappelsoorten

Hieronder zijn enkele typische aardappelrassen per teeltcode uit de tabel 'Teeltcodes' opgenomen:

- ▶ **Aardappelen (geplande oogst vanaf 1/9) – '901'**: o.a. Fontane, Bintje, Challenger, Innovator, Royal, Markies, Nicola, Charlotte, VR808, Lady Claire;
- ▶ **Aardappelen (pootgoed) – '907' en '908'**: in principe alle rassen;
- ▶ **Aardappelen (geplande oogst voor 1/9) – '904'**: o.a. Amora, Première, Anosta, Sinora, Frieslander, Ibiza, Berber, Fresco, Felsina.

5.3.2 Aangifte aardappelpootgoed

Voor de aangifte van aardappelpootgoed zijn er twee teeltcodes:

- ▶ '907 – aardappelen - gecertificeerde pootgoed'
- ▶ '908 – aardappelen - hoevepootgoed'

5.3.2.1 Gecertificeerde pootaardappelen – teeltcode '907'

Gecertificeerde pootaardappelen zijn partijen van *Solanum tuberosum* L die enkel geteeld mogen worden door telers die erkend zijn door de Vlaamse overheid, Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Partijen gecertificeerde pootaardappelen moeten voldoen aan de vereiste normen, vastgelegd in Europese en Vlaamse regelgeving.

De producent moet de teelt voor de productie van gecertificeerde pootaardappelen aangeven bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Er worden officiële controles uitgevoerd op grondmonsters vóór de teelt, op de teelt zelf tijdens de veldkeuringen en op de knollen bij de oogst. Bij het certificeren is er een visuele partijkeuring. Als aan alle normen is voldaan, worden de partijen gecertificeerd en mogen ze daarna in de handel gebracht worden.

Als bewijs van goedkeuring moet elke verpakkingseenheid geïdentificeerd zijn door een officieel certificaat van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Elk certificaat is ook een EG-plantenpaspoort wat erop wijst dat de partij vrij is van quarantaine-organismen en gereguleerde niet-quarantaine-organismen of RNQP's.

Meer informatie vindt u op de website Agentschap Landbouw en Zeevisserij onder [Gecertificeerde pootaardappelen | Landbouw en Zeevisserij](#)

5.3.2.2 Hoevepootgoed – teeltcode ‘908’

Hoevepootgoed zijn niet-gecertificeerde partijen van *Solanum tuberosum* L bestemd voor opplant, die uitsluitend door de producent gebruikt mogen worden en niet in de handel mogen gebracht worden.

Percelen beplant met hoevepootgoed moeten bij het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid (FAVV) aangegeven worden.

In bepaalde gevallen is het hoevepootgoed plantenpaspoortplichtig en de producent zal bij het FAVV de erkenning voor de afgifte van plantenpaspoorten moeten aanvragen. Voor plantenpaspoortplichtig hoevepootgoed moet er een officiële perceelbemonstering en een bemonstering gebeuren voor de opsporing van bruin- en ringrot.

De opslag, de vermeerdering (= productie hoevepootgoed) en het uitplanten van die oogst in het volgende seizoen (= gebruik hoevepootgoed) voor de productie van consumptieaardappelen of nieuw hoevepootgoed moeten gebeuren op de productie-eenheid van de producent: dat gaat over het geheel aan opslaginfrastructuur en gronden gelegen in de gemeente waar de activiteit door middel van een adres geïdentificeerd is bij het FAVV, alsook in de aangrenzende gemeenten.

Meer informatie vindt u op de website FAVV op de pagina [Omzendbrieven "Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige producten" | Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen](#)

5.3.2.3 Aanmelden hoevepootgoed aardappelen (teeltcode ‘908’)

Als u dit jaar gebruik maakt van pootgoed dat u vorig jaar geoogst heeft op het eigen bedrijf (het zogenaamde hoevepootgoed), bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Hiervoor moet u het consumptieareaal dat u dit jaar heeft uitgeplant met dit hoevepootgoed, **jaarlijks vóór 1 juni** melden op de website: www.hoevepootgoed.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over afdrachtplichtige rassen, hoogte van de billijke vergoeding en kwekersrechtregelgeving in het algemeen.

5.4 AANMELDEN HOEVEZAAD

Hoevezaad is zaad dat afkomstig is van het eigen bedrijf met het doel om opnieuw ingezaaid te worden. Hoevezaad is enkel toegelaten voor inzaai op het eigen bedrijf (dus geen handel toegestaan) en is enkel toegelaten voor een limitatieve lijst van een aantal soorten granen, voedergewassen en olie- en vezelhoudende gewassen. Als u gebruik maakt/gemaakt heeft van hoevezaad, dan bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Wanneer u uw hoevezaad laat triëren door een in Vlaanderen erkende loontrieerder, dan wordt deze billijke vergoeding via de factuur van de loontrieerder aangerekend (conform interprofessionele afspraken). De loontrieerder stort deze door naar de Beroepsvereniging van de kwekers. Wanneer u geen beroep doet op een erkende loontrieerder, moet u het areaal én de gebruikte (en te factureren) hoeveelheid uitgezaaid hoevezaad melden via mail naar info@seedabel.be.

Meer informatie vindt u op de webpagina ‘[Loontriage](#)’.

5.5 'BEGRAASDE NIET-LANDBOUWGROND' (TEELTCODE '6')

Er is een teeltcode voor het gebruik van **niet-landbouwgrond** die wordt **begraasd** in het kader van **onderhoud** en waarvoor u een **overeenkomst** heeft met de beherende instantie (bv. de provincie). Deze niet-landbouwgronden moet u in de verzamelaanvraag aangeven. Zij komen **niet** in aanmerking voor **premies** maar kunnen **wel** voor **bemestingsrechten** in rekening worden gebracht (bv. begrazen van bermen met overeenkomst door schapen). Deze percelen krijgen de teeltcode '6'.

5.6 'FAUNAMENGSSEL' (TEELTCODE '98') EN 'BLOEMENMENGSSEL' (TEELTCODE '9831')

- ▶ Percelen die u inzaait met een mengsel van granen of kruiden die ongeogst op het veld blijven staan als **wintervoedsel** voor **wilde diersoorten** geeft u aan als **faunamengsel**. De teeltcode die u voor dit faunamengsel gebruikt is **'98'**. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop u de beheerovereenkomst 'Akkervogelbeheer – vogelvoedselgewassen', de beheerovereenkomst 'Faunavoedselgewas' of de ecoregeling 'Inzaai milieu-, klimaat- en biodiversiteitsvriendelijke teelten – faunavriendelijke teelten' toepast.
- ▶ Randen of bloemenstroken die u inzaait met een **één- of meerjarig bloemenmengsel** geeft u aan als bloemenmengsel. De code die u voor dit bloemenmengsel gebruikt is **'9831'**. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop u de beheerovereenkomst 'Aanleg en onderhoud bloemenstrook', de agromilieuklimaatmaatregel 'Meerjarige bloemenstrook in de fruitteelt' of de ecoregeling 'Bufferstrook met bloemenmengsel' toepast.

5.7 'VOLKSTUINPARK' (TEELTCODE '8')

- ▶ De teeltcode **'8 – volkstuintje'** wordt gebruikt voor een verzameling van volkstuintjes met een totale oppervlakte van > 2 ha. Deze percelen komen in aanmerking voor de bemestingsrechten maar niet voor subsidies.

5.8 PERMACULTUUR (TEELTCODE '898')

- ▶ **Permacultuur** wordt met een aparte teeltcode aangegeven, namelijk **'898'**. Permacultuur wordt gebruikt voor een perceel waarop veel verschillende gewassen samen geteeld worden in (eventueel) verschillende lagen, met daartussen (eventueel) niet beteelde stroken. Het streeft naar de ontwikkeling van een landbouwecosysteem dat duurzaam en veerkrachtig is en baseert zich op patronen en kenmerken uit natuurlijke ecosystemen. Het perceel kan worden gebruikt voor het aanwenden van subsidies indien het op landbouwgrond is gelegen.

5.9 BIOLOGISCHE NIET-LANDBOUWGROND (TEELTCODE '17')

- ▶ Biologische niet-landbouwgrond is niet subsidiabel en wordt gebruikt voor percelen die voor biocertificering aangemeld moeten kunnen worden, zoals bijvoorbeeld voor wildpluk. Het is bedoeld voor gebieden die biologisch beheerd worden maar niet rechtstreeks voor landbouwproductie gebruikt worden.

- ▶ Biologische niet-landbouwgrond is specifiek voor niet-productieve biologische gebieden, terwijl permacultuur gericht is op duurzame landbouwsystemen die productie en ecologie integreren.

5.10 ROTATIETEELT VAN GROENTENGEWASSEN (BV. PLUKTUIN) (TEELTCODE '899') – SIERTEELT (TEELTCODE '9577')

- ▶ Groentenpercelen met veel verschillende teelten op één perceel, bijvoorbeeld pluktuinen, kunnen aangegeven worden met de teeltcode '899' 'Rotatieteelt van groentengewassen' (bv. pluktuin).
- ▶ Er bestaan ook **pluktuinen voor sierbloemen**. Enkel eenjarige sierbloemen komen in aanmerking. Als de landbouwer een pluktuin heeft met sierbloemen waar er tov het voorgaande jaar een rotatie is op het perceel met andere sierbloemen, mag de teeltcode '9577 – snijbloemen andere dan rozen (< 5 jaar)' worden aangegeven.
- ▶ Voor **pluktuinen van fruit** is er geen specifieke teeltcode.

5.11 WITLOOFTEELT EN GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODE 'LOO', 'LVG' OF 'PLA'

- ▶ Teelt van witloofwortelen in volle grond: code '9561 - witloofwortel'. Deze teeltcode gaat niet samen met een of andere beschutting als gespecialiseerde productiemethode.
- ▶ De forcerie van witloofwortelen (zowel hydroteelt als in volle grond) moet worden aangegeven met code '8515' (Industrie) of '9515 (Vers) in combinatie met een gespecialiseerde productiemethode 'LOO' (productieloods met verharde vloer), 'LVG' (productieloods op vollegrond) of 'PLA' (buiten onder niet permanente overkapping):
Alleen de oppervlakte van het deel waar het witloof geforceerd wordt, moet ingetekend worden. Evenmin mag de oppervlakte van de stellingen in rekening gebracht worden.
 - > 'LOO': De forcerie gebeurt op een verharde vloer. Het gebouw of het deel van het gebouw met een verharde vloer waarin witloof geforceerd wordt, mag u in de verzamelaanvraag niet aangeven als een perceel. U geeft het aan met een gewascode voor witloof en de gespecialiseerde productiemethode LOO. Deze code zal meestal voor hydrocultuur worden gebruikt, maar voor de forcerie van witloof in containers met aarde (grondwitloof) kan ook 'LOO' worden gebruikt.
 - > 'LVG': Bij deze forcerie staan de wortels in contact met de ondergrond (vb. Vlaams-Brabant grondwitloof). De loods is opgetrokken boven de grond en heeft geen verharde vloer.
 - > 'PLA': De forcerie gebeurt buiten onder verplaatsbare koepels.

Voor de percelen waar witloof geforceerd wordt, moet ook op de pagina 'perceeldetail' de equivalente oppervlakte wortelen en de manier waarop de forcerie gebeurt (volle grond of via hydrocultuur), opgegeven worden.

De equivalente oppervlakte wortelen (ha) is de oppervlakte aan wortelen die op uw bedrijf geforceerd wordt. Ook de oppervlakte van de wortelen die u aankoopt, moeten meegeteld worden.

5.12 BLIJVENDE TEELTEN

Blijvende teelten, met inbegrip van kwekerijen, worden niet als bouwland beschouwd. Definitie blijvende teelt: 'de teelten van gewassen die geen blijvend grasland zijn en die niet in de vruchtwisseling zijn opgenomen. Blijvende teelten nemen het land gedurende ten minste vijf jaar in beslag. Blijvende teelten zijn teelten die geregeld een oogst kunnen opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd';

Voorbeelden: pitfruit, frambozen, bessen, asperges, hop, rabarber.

Definitie kwekerijen: arealen met jonge houtachtige planten in openlucht, bestemd om later te worden verplant, en wel kwekerijen van:

- ▶ Wijnstokken en moederplanten;
- ▶ Vruchtbomen en kleinfruitgewassen;
- ▶ Siergewassen;
- ▶ Voor de verkoop bestemde bosplanten, excl. de in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf;
- ▶ Bomen en heesters ter beplanting van tuinen, parken, straten en wegbermen (bijvoorbeeld rozen, haagplanten en andere sierheesters, sierconiferen), alsook onderstammen en jonge zaailingen ervan.

Houtachtige, meerjarige sierteelten in de kwekerijen, ook al blijven ze er **geen vijf jaar** staan, zijn dus **een blijvende teelt**. **Niet-houtachtige gewassen** die **meer dan vijf jaar niet in de vruchtwisseling** worden opgenomen, maar wel **een regelmatige oogst** opleveren, ook al worden de bovengrondse plantendelen geoogst en niet de vruchten (bessen) zoals bij de houtachtige gewassen, zijn een **blijvende teelt**.

Meerjarige kruiden, wanneer de reguliere teelt veronderstelt dat die toch 5 jaar wordt aangehouden, worden ook als blijvende teelt beschouwd.

Aardbeiplanten en artisjokken hebben een regelmatige oogst en zijn niet-houtachtig. Ze zijn wel meerjarig, maar korter dan vijf jaar en worden daarom **niet** als blijvende teelt beschouwd.

In de tabel 'Teeltcodes met aanduiding bouwland' op de webpagina '[Tabellen bij de verzamelaanvraag](#)' vindt u welke teelten als bouwland of als blijvende teelt beschouwd worden.

6 GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODE

Voor sommige percelen kunt u bijkomende informatie opgeven wat teelttechniek of teeltomstandigheden betreft. Deze info kunt u toevoegen onder het veld 'Gespecialiseerde productiemethode'.

Tabel: Overzicht gespecialiseerde productiemethodes:

Type	Afkorting	Omschrijving
Overkapping / groeimedium	SER	serres met teelt in volle grond
Overkapping / groeimedium	SGM	serres met teelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	PLA	niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic)
Overkapping / groeimedium	NPO	niet-permanent overkapte teelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	CON	teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden)
Overkapping / groeimedium	CIV	teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten) in open lucht
Overkapping / groeimedium	LOO	productieloods verharde vloer (voor plantaardige productie, bv. Witloof hydrocultuur)
Overkapping / groeimedium	LVG	productieloods volle grond (voor plantaarde productie, bv. vollegrondswitloof)
Overkapping / groeimedium	NTV	nateelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	VNTV	voorteelt en nateelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	VTV	voorteelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium
Grasbeheer	MAA	hoofdteelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst
Grasbeheer	BGG	blijvend grasland met voorgedrukte status BG dat in 2025 gescheurd is of zal worden gescheurd. Ook als opnieuw gras ingezaaid wordt, moet deze code geplaatst worden. Dit geldt ook voor scheuren van gras in het najaar voor het inzaaien van wintergranen.
Erosie gerelateerd	ECJ	ecoregeling 'bufferstrook' wordt gebruikt om te voldoen aan de erosieverplichtingen in het kader van de conditionaliteit
Erosie gerelateerd	ECN	ecoregeling 'bufferstrook' wordt niet gebruikt om te voldoen aan de erosieverplichtingen in het kader van de conditionaliteit
Boslandbouw	BL	boslandbouwsysteem aangeplant vanaf winter 2011/voorjaar 2012 (in het kader van vrijstelling aanvraag kapvergunning)
Subsidiabiliteit	BMN	bouwland met meer dan 200 bomen per ha
Subsidiabiliteit	ZON	Zonnepanelen op subsidiabel landbouwareaal (agrivoltaics)
Biologische productie	UIT	uitloop pluimvee en varkens

Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor de mestwetgeving, ecoregelingen, de agromilieuklimaatmaatregelen, de subsidiabiliteit en de conditionaliteit.

Gespecialiseerde productiemethodes CONS/SGM/NPO/LOO/BMN zijn niet subsidiabel, CIV/SER/PLA/LVG zijn wel subsidiabel

Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor:

- ▶ de mestregelgeving;
- ▶ de uitbetaling van de steun.
- ▶ de gewasrotatie in kader van de conditionaliteit

6.1 BESCHUTTE TEELTEN, CONTAINER- EN STELLINGTEELTEN

Voor sommige teelten en productiewijzen is het niet altijd mogelijk om de specifieke gespecialiseerde productiemethode op te geven.

Hierbij moet met het volgende rekening gehouden worden:

- ▶ De aanduidingen voor containerteelt slaan altijd op teelt in open lucht
- ▶ De aanduidingen SER of SGM slaan altijd op teelt onder permanente constructies
- ▶ Stellingenteelt wordt ook beschouwd als teelt op groeimedium

Voorbeelden: De teelt van azalea in potten in een plastic, permanente serre, moet hierom aangegeven worden met de code SGM – serres met teelt op groeimedium. Stellingenteelt van aardbeien in open lucht moet aangegeven worden met CON - teelt op groeimedium in open lucht.

Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat u de gespecialiseerde productiemethode aangeeft. Zowel voor de gewasrotatie binnen de conditionaliteit, subsidiabiliteit binnen het GLB, de verplichte N-bemestingadvisering als de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

- ▶ CIV en CON zijn openlucht, SER, SGM, PLA en NPO zijn beschut tijdens teeltseizoen. SER en SGM zijn permanente constructies.
- ▶ CON, SGM, NPO zijn op groeimedium
- ▶ CIV, SER en PLA in volle grond of tenminste contact met de bodem (CIV) in kader van subsidiabiliteit en Mestdecreet.
- ▶ De teelt van planten in een serre in een container in volle grond wordt aangegeven met SER.

Tabel: Schematisch overzicht van de gespecialiseerde productiemethode

Openlucht: Op groeimedium	Openlucht: In volle grond of ten minste contact met de bodem	Beschut: Op groeimedium	Beschut In volle grond of ten minste contact met de bodem
CON	CIV	SGM: Onder vaste meerjarige constructie NPO: Onder tijdelijk constructie	SER: Onder vaste meerjarige constructie PLA: Onder tijdelijk constructie

7 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Als een teelt het hele jaar door blijft staan op een perceel moet u deze teelt enkel als hoofdteelt in de kolom 'Hoofdteelt' invullen aan de hand van de teeltcode (bv jaarrond gras op een perceel). U hoeft dit niet als voor- en nateelt aan te geven.

SUBSIDIABILITEIT VAN LANDBOUWAREAAL

////////////////////////////////////
Een correcte aangifte van uw bedrijfsareaal is essentieel. In deze fiche krijgt u duiding over de basisbegrippen landbouwareaal, bouwland, blijvende teelten, blijvend grasland, landbouwactiviteit, onderhoud, landbouwperceel en subsidiabele oppervlakte. Daarnaast wordt een schematisch overzicht gegeven van welke gronden en landschapselementen behoren tot het landbouwareaal en welke niet.

1 EEN 'LANDBOUWAREAAL'

Een landbouwareaal is om het even welke grond die wordt gebruikt als bouwland, als blijvend grasland en blijvend weiland, of voor blijvende teelten.

2 'LANDBOUWACTIVITEIT'

Een landbouwactiviteit is:

- ▶ het telen van landbouwproducten en de eerste verwerking hiervan tot landbouwproduct;
- ▶ het melken van dieren en de eerste verwerking hiervan tot landbouwproduct;
- ▶ het fokken van dieren voor landbouwdoeleinden;
- ▶ het houden van dieren voor landbouwdoeleinden, exclusief paarden voor sport -en recreatiedoeleinden;
- ▶ onderhoud van landbouwareaal (zie punt 3).

3 BOUWLAND, BLIJVENDE TEELTEN, BLIJVEND GRASLAND EN HET ONDERHOUD ERVAN

3.1 BOUWLAND

DEFINITIE: Land dat niet voldoet aan de definitie van blijvende teelten of blijvend grasland en

- ▶ dat voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of
- ▶ dat daarvoor beschikbaar is, maar braak ligt; ongeacht of die grond zich al dan niet onder een serre of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.

ONDERHOUD: Dit moet gebeuren op braakliggend land of natuurlijke graslanden (zie punt 3.3 voor onderhoud van natuurlijke graslanden) zonder productie die nog als bouwland beschouwd worden. Het bestaat uit het

beperken van opslag van houtige planten en verruiging zodoende dat dit zorgt voor een staat die beweiding of teelt mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan het gebruik van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines.

Braakliggend land wordt jaarlijks gemaaid, waarbij het maaisel ter plaatse blijft liggen. Een tweejaarlijkse maaiverplichting geldt op braakliggend land waarop vrijwillige maatregelen worden genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten, zoals de inzaai van wildebloemenzaadmengsels.

3.2 BLIJVENDE TEELTEN

DEFINITIE: Teelten van gewassen die geen blijvend grasland zijn en die niet in de vruchtwisseling zijn opgenomen. Blijvende teelten nemen het land gedurende ten minste vijf jaar in beslag. Blijvende teelten zijn teelten die geregeld een oogst kunnen opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd

ONDERHOUD: Onderhoud op een perceel blijvende teelten wordt geverifieerd door na te gaan of verruiging beperkt wordt en het gewas moet in een voor productie geschikte toestand zijn.

Het onderhoud op gronden met blijvende teelten bestaat uit volgende maatregelen:

- ▶ in geval van houtige teelt: deze houtige planten onderhouden om verruiging tegen te gaan;
- ▶ het gras tussen de rijen maaien, indien van toepassing;
- ▶ het beperken van opslag van houtige planten.

3.3 BLIJVEND GRASLAND

DEFINITIE: Land dat wordt gebruikt voor een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen en dat minimaal vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen

ONDERHOUD: Dit moet gebeuren op natuurlijke graslanden en bestaat uit het beperken van verruiging zodoende dat dit zorgt voor een staat die beweiding of maaien mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan het gebruik van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines.

Het onderhoud bestaat uit een van de volgende maatregelen:

- ▶ het jaarlijks maaien;
- ▶ het laten begrazen van de percelen.

4 'LANDBOUWPERCEEL'

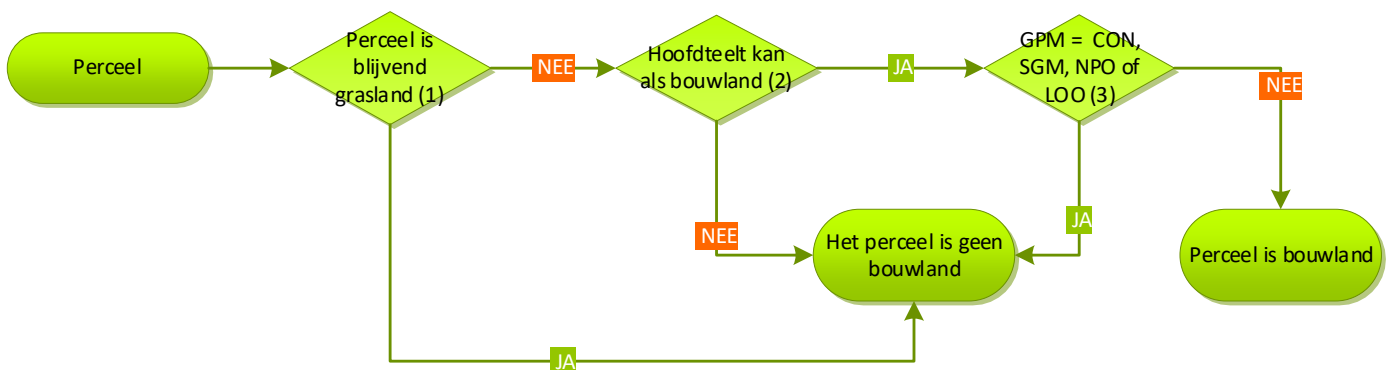
Een landbouwperceel is een door de landbouwer aangegeven stuk grond dat aaneengesloten is en niet meer dan één enkele teelt omvat en indien van toepassing, dat wordt begrensd door een ecoregeling, agromilieuklimaatmaatregel of beheerovereenkomst (bv als u op slechts op een gedeelte van een perceel een ecoregeling zou uitvoeren, wordt dit gedeelte van het perceel beschouwd als één landbouwperceel).

De minimumgrootte van een landbouwperceel dat aangegeven mag worden en waarvoor betalingsrechten aangevraagd kunnen worden, bedraagt 0,01 hectare.

5 HOE GAAT U NA OF EEN PERCEEL BOUWLAND IS EN WELK AREAAL BOUWLAND OP HET BEDRIJF AANWEZIG IS?

Voor een aantal ecoregelingen (bv ecoregeling vruchtafwisseling met vlinderbloemige) is één van de voorwaarden dat het perceel 'bouwland' is. Daarnaast is ook het totale areaal bouwland belangrijk voor de norm gewasdiversificatie binnen de conditionaliteit.

- ▶ Of een perceel bouwland is, kan u raadplegen op het e-loket in de verzamelaanvraag onder 'Samenvatting – Perceelsinformatie'.
- ▶ Het areaal bouwland kan u raadplegen op het e-loket in de verzamelaanvraag onder 'Conditionaliteit gewasrotatie'.
- ▶ Berekenen van het areaal bouwland van uw bedrijf.
Om het **areaal bouwland** zelf te **berekenen**, kunt u onderstaand beslissingsmodel volgen waarbij u per perceel kunt beslissen of het meetelt als bouwland of niet. Let op, u moet ook het schema met betrekking tot subsidiabiliteit doorlopen om uw totale oppervlakte subsidiabel bouwland te kennen.

Figuur 1: Bepaling bouwland op basis van de perceelsaangifte

Uitleg bij de opeenvolgende stappen (1) tot (3) in het beslissingsmodel (Figuur 1):

(1): de meest **actuele status blijvend grasland** vindt u op het e-loket:

- > onder conditionaliteit- blijvend grasland- alle aangegeven percelen met een graslandcode worden opgelijst en er wordt weergegeven of het blijvend grasland is, meerjarig grasland. Indien het geen code heeft in de kolom blijvend grasland, gaat het om een perceel bouwland

- > op elke kaart onder 'info over een gekozen punt'. Als een perceel een BG-status heeft staat er 'BG – Blijvend grasland'. Dit kunt u ook in elk scherm met een kaart raadplegen.
 - > onder Samenvatting -> Perceelsinfo.
- (2): in de teeltenlijst in de tabel 'Teeltcodes met aanduiding van bouwland' (zie webpagina [Tabellen](#)) is aangeduid in de kolom 'bouwland' of het perceel in aanmerking komt voor bouwland als de betrokken hoofdteelt aangegeven is.
- (3): in de perceelsaangifte vindt u de codes: 'CON', 'SGM', 'NPO' of 'LOO', in de kolom 'gespecialiseerde productiemethode' ('GPM'). U vindt meer uitleg over deze codes in de tabel 'Gebruikte codes in de verzamelaanvraag' (zie webpagina [Tabellen](#)).

6 'SUBSIDIABELE OPPERVLAKTE'

Een subsidiabele hectare of subsidiabele oppervlakte is:

- ▶ Ieder landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit, met inbegrip van hakhout met korte omlooptijd dat aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - > De omlooptijd is maximaal acht jaar
 - > De minimale aanplantplantdichtheid bedraagt 1000 bomen per hectare
 - > De aanplant uit één of meerdere van de volgende boomsoorten:
 - * zwarte els;
 - * fladderolm;
 - * gladde olm;
 - * hazelaar;
 - * gewone esdoorn;
 - * gewone es;
 - * alle populieren- en wilgensoorten;
 - * zomerlinde;
 - * winterlinde;
 - * Amerikaanse eik;
 - * zomereik;
 - * winterreik;
 - * lijsterbes;
 - * haagbeuk;

- * ruwe berk;
- * boskers;
- * tamme kastanje.

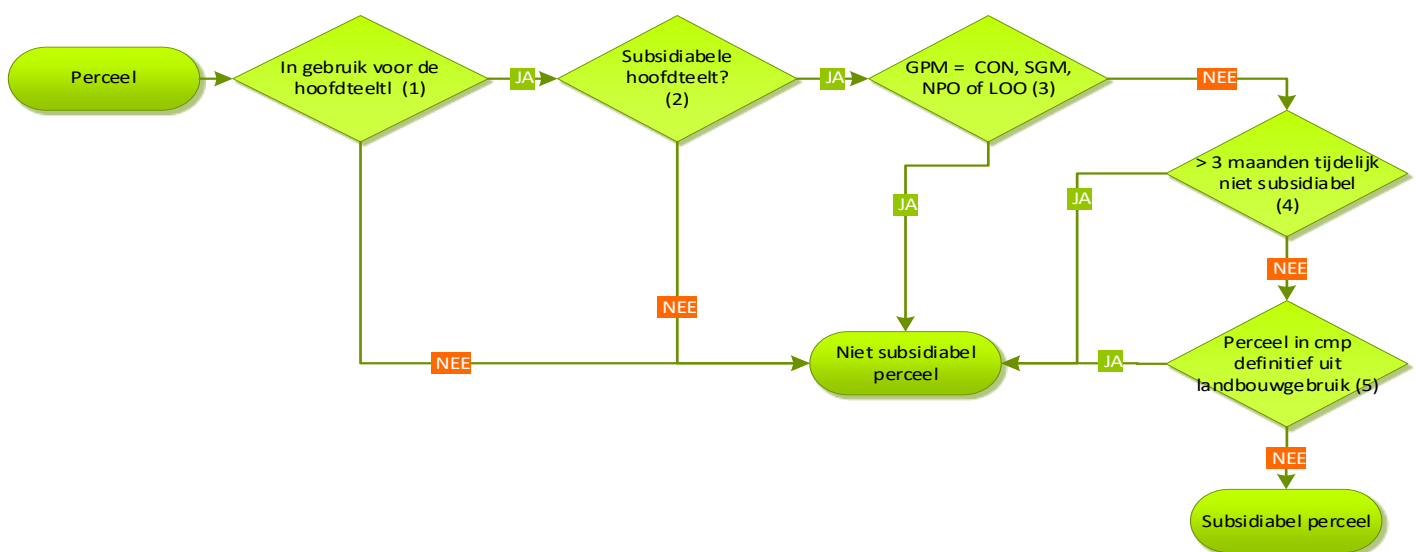
► Beboste gebieden die vallen onder het ‘Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO)’.

Tijdelijke niet-landbouw gerelateerde activiteiten op een subsidiabel landbouwperceel of een deel ervan wijzigen de subsidiabiliteit van het perceel niet als aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- De activiteiten op het perceel zijn tijdelijk van aard en duren in totaal, al dan niet aaneensluitend, niet langer dan drie maanden van het kalenderjaar in kwestie.
- Op het perceel kan na elke niet-landbouw gerelateerde activiteit opnieuw een landbouwactiviteit uitgeoefend worden.

7 HOE GAAT U NA OF EEN PERCEEL SUBSIDIABEL IS?

Om te bepalen of een perceel subsidiabel is, kunt u voor elk perceel onderstaand beslissingsmodel volgen.

Figuur 2: Subsidiabiliteit van een perceel op basis van de perceelsaangifte

Uitleg bij de opeenvolgende stappen (1) tot (5) in het beslissingsmodel (Figuur 2):

- (1): als u niet zeker bent of u het perceel in eigen gebruik heeft voor de hoofdteelt, kunt u dit nagaan aan de hand van de code gebruik: is de code gebruik P, dan is het perceel in gebruik voor de hoofdteelt.
- (2): in de Tabel 'Teeltcodes' (zie webpagina '[Tabellen](#)') is aangeduid in de kolom subsidiabel of de aangegeven hoofdteelt subsidiabel is.

- (3): in de perceelsaangifte vindt u deze codes 'CON', 'SGM', 'NPO' of 'LOO', in de kolom 'gespecialiseerde productiemethode' ('GPM'). Indien deze codes voorkomen, dan is het perceel niet subsidiabel. U vindt ook meer uitleg in de tabel 'Gebruikte codes in de verzamelaanvraag'.
- (4): tijdelijke niet-subsidiabiliteit, zie definitie van 'subsidiabele oppervlakte'. Als een perceel meer dan 3 maanden tijdelijk niet subsidiabel is, wordt het perceel de hele campagne als niet-subsidiabel beschouwd. Meer informatie kan u vinden op de volgende webpagina: 'Subsidiabiliteit landbouwareaal: gebruik van percelen voor andere doeleinden'.
- (5): een landbouwperceel kan definitief uit de landbouw gaan, bijvoorbeeld als het bebouwd wordt. Zelfs als het perceel pas op het einde van de campagne bebouwd wordt, wordt het perceel de hele campagne als niet-subsidiabel beschouwd.

8 TYPES AREALEN EN AANGIFTE IN UW VERZAMELAANVRAAG?

Als actieve landbouwer moet u jaarlijks alle landbouwpercelen op het bedrijf, en ook niet-landbouwareaal waarvoor u steun aanvraagt, aangeven in de verzamelaanvraag.

Het schema op de volgende pagina geeft een overzicht van de gronden die al dan niet tot het bedrijfsareaal of tot het landbouwareaal behoren.

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet-subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet-landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
Gronden met productie	> 200 bomen/ha	Heide	Tuinen
Braakliggend land met onderhoud	Braakliggend land zonder onderhoud	Tuin met hoogstamboomgaarden	Niet-begraasde dijken en bermen
Natuurlijke graslanden met onderhoud	Natuurlijke graslanden zonder onderhoud	Begraasde niet-landbouwgrond	Niet-begraasde parken
Gronden met ≤ 200 bomen/ha (indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren geldt er geen maximale densiteit van	Vlaamse lijst van niet-subsidiabele gronden: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Volkstuinparken ▶ Safety zones/landingsbanen ▶ Begraasde bermen 	Gronden waarop bedrijfsgebouwen staan die niet gebruikt worden voor de teelt van gewassen en gronden van de omliggende niet-	Niet-begraasde openbare plaatsen

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
bomen). Een uitzondering op dit maximum geldt voor percelen waarvoor een afwijking van dit maximum werd goedgekeurd bij de toekenning van de subsidie voor de aanleg van boslandbouwsystemen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Begraasde parken ▶ Begraasde openbare plaatsen ▶ Grondstroken die langs waterlopen, wegen, bossen, serres en gebouwen liggen en die niet geschikt zijn voor landbouwactiviteiten vanwege hun onverenigbaarheid met de gangbare landbouw op basis van historische achtergrond, de ligging of het gebruik ervan 	bebouwde delen van het landbouwerf	
Containers in volle grond	Container- en substraatteelt	Gebouwen	Gazons
Landschapselementen gelegen op subsidiabel areaal: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Poelen ≤ 0,10 ha ▶ Houtkanten ≤ 10 m breed ▶ Akkerranden ▶ Heggen en hagen ≤ 2 m breed ▶ Sloten ≤ 2 m breed ▶ Geïsoleerde bomen ▶ Bomenrijen ▶ Bomengroepen ≤ 0,01 ha ▶ Hoogstamboomgaarden 	-	Sloten > 2 m en ≤ 6 m breed	Brandgangen

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
Bossen (aangelegd onder PDPO)	-	Niet-landbouwgrond om te laten certificeren voor biologische productie (vb. wildpluk)	Poelen > 0,10 ha
Bomengroepen > 0,01 ha en ≤ 0,30 ha	-	-	Sloten > 6 m breed
Blijvende teelten met onderhoud	-	-	Heggen en hagen > 2 m breed
-	-	-	Houtkanten > 10 m breed
-	-	-	Bomengroepen > 0,30 ha
-	-	-	Bossen (niet aangelegd onder PDPO)
-	-	-	Gronden die op basis van hun ligging, historische achtergrond, beperkte beschikbaarheid voor landbouwactiviteiten of de aanwezigheid van vaste inrichtingen, onmiskenbaar en blijvend voor andere primaire doelstellingen gebruikt worden dan de landbouwactiviteit. Die primaire doelstelling sluit niet noodzakelijk uit dat landbouwers op die gronden bepaalde onderhoudswerkzaamheden of landbouw gerelateerde nevenactiviteiten uitvoeren

U moet alle landbouwareaal aangeven in uw verzamelaanvraag. Zowel het subsidiabele (komt in aanmerking om betalingsrechten mee te activeren) als het niet-subsidiabele landbouwareaal;

- ▶ Het niet-landbouwareaal moet u in volgende gevallen aangeven:
 - > Alle gebouwen die behoren tot uw bedrijfsareaal;
 - > Al uw niet-landbouwareaal dat wordt begraasd;
 - > 'Heide' enkel wanneer dit areaal wordt begraasd;
 - > 'Sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed' (niet productieve elementen) hoeft u nooit afzonderlijk aan te geven, deze maken immers deel uit van het Grootschalig Referentiebestand van het Agentschap Informatie Vlaanderen;
 - > Alle 'Bomengroepen > 0,01 hectare en ≤ 0,30 hectare' (niet productieve elementen) liggend op of grenzend aan bouwland EN die u ter beschikking heeft;
- ▶ Alle gronden die bij de groep 'Geen bedrijfsareaal' horen mag u niet aangeven in uw verzamelaanvraag.

Aanvullende definities bij het schema in deze fiche (alfabetisch)

Term	Definitie
Akkerrand	Een strook landbouwgrond, grenzend aan bouwland.
Berm	Een strook grond, meestal een grasstrook, die de scheiding vormt tussen wegeninfrastructuur, zoals wegen, spoorwegen, fietspaden of trottoirs, aan de ene kant en een andere vaste grens, zoals een waterloop, een talud of een eigendomsgrens, aan de andere kant.
Blijvend grasland	Land dat wordt gebruikt voor een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen en dat minimaal vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen.
Blijvende teelt	Niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en korte-omloophout.
Bomenrij	Een lijnvormig vrijstaand landschapselement, bestaande uit minstens drie bomen in één rij geplant met maximaal twintig meter tussen de stammen.
Bouwland	Grond die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of daarvoor beschikbaar is maar braak ligt, ongeacht of die grond zich al dan niet onder een kas of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.
Braakliggend land	Bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt (zwarte braak) ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten (aanbrengen van een faunamengsel).
Groep van bomen	Bomen in groep met overlappende kruinen. Een groep van bomen heeft een maximale oppervlakte van 0,30 hectare.
Heg / haag	Een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en de doorkijk en doorgang belemmeren. Een heg / haag is overal minder dan 2 meter breed.
Heide	Gronden met dwergstruikenformatie, gedomineerd door struikheide of dopheide, zonder of met weinig bomen en struiken en met een doorgaans goed ontwikkelde moslaag.
Houtkant	Een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook die bestaat uit struiken of uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant is maximaal 10 meter breed.
Houtwal	Een houtkant die op een verhoging ligt.
Korte-omloophout	Korte-omloophout of hakhout met een korte omlooptijd is een areaal beplant met meerjarige houtgewassen waarvan de wortelstokken of stronken na de oogst in de grond blijven en die in het daaropvolgende seizoen nieuwe scheuten vormen. De omlooptijd (dit is de tijd tussen het aanplanten en de eerste oogst of tussen elke oogst) is daarbij beperkt. Om subsidiabel te zijn bedraagt deze omlooptijd maximaal 8 jaar.
Natuurlijk grasland	Gronden met ruige grassen, grassen met een belangrijke aanwezigheid van mossen, kruidachtige gewassen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van spontane ontwikkeling van kruidachtige gewassen.
Poel	Een geïsoleerd watervlak, in een natuurlijke laagte, in een uitgraving of in een geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met

Term	Definitie
	water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen. Een poel heeft een maximale oppervlakte van 0,10 hectare.
Sloot	Een waterloop in een natuurlijke of aangelegde laagte, van maximaal 6 meter breed en geschikt voor afvoer van water. Waterlopen met betonnen wanden worden niet als sloot beschouwd.

9 NIEUW

In het kader van onderhoud is het maaien van natuurlijke graslanden ook mogelijk na 1 oktober.

10 MEER INFORMATIE

Hebt u vragen of problemen? Stel uw vragen via info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u 'verzamel aanvraag en perceelsaangifte'). Onze diensten staan klaar om u te helpen.

SUBSIDIABILITEIT LANDBOUWAREAAL: GEBRUIK VAN PERCELEN VOOR ANDERE DOELEINDEN

Wanneer een landbouwperceel geheel of gedeeltelijk in gebruik genomen wordt voor andere doeleinden, kan dit gevolgen hebben voor subsidiabiliteit, de mogelijkheid tot aanvragen van steun voor ecoregelingen of andere premies, enz.

Welke gevolgen en hoe dit te registreren in de verzamelaanvraag, hangt af van verschillende factoren:

- ▶ Betreft het een tijdelijke of definitieve onderbreking,
- ▶ Gaat het om een vrijwillige of verplichte onderbreking.

1 PERCELEN DEFINITIEF UIT LANDBOUWGEBRUIK

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij hanteert onderstaande principes in het kader van subsidiabiliteit van percelen indien een (deel) van een landbouwperceel definitief uit landbouwgebruik gaat. Het gaat om percelen waar bijvoorbeeld een gebouw op komt, een weg wordt aangelegd, delen van percelen waar een electriciteitscabine geplaatst wordt, enz.

In het kader van subsidiabiliteit speelt het hierbij geen rol of de oorzaak vrijwillig of verplicht is. Enkel voor de Mestbank is er een onderscheid in of het nog mogelijk was een hoofdteelt te verbouwen of niet voor de berekening van de mestafzetruimte.

1.1 VÓÓR HET VERBOUWEN VAN DE HOOFDTEELT

Als een perceel in het kalenderjaar definitief uit landbouwgebruik gaat **vóór het verbouwen** van de hoofdteelt dan mag dit perceel niet worden aangegeven in de verzamelaanvraag. Als er slechts een deel van het perceel in het kalenderjaar definitief uit landbouwgebruik gaat, moet dit deel afgesplitst worden van het perceel. Het perceel dat definitief uit landbouw gaat, moet geschrapt worden met schrappingscode 'GLG'.

1.2 NÁ HET VERBOUWEN VAN DE HOOFDTEELT

Als een perceel **ná het verbouwen** van de hoofdteelt definitief uit landbouw gaat, moet dit perceel aangegeven worden in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel' met de code 'DEF'. Als een deel van het perceel in het kalenderjaar definitief uit landbouwgebruik gaat ná het verbouwen van de hoofdteelt, moet dit deel afgesplitst worden van het perceel en aangegeven worden in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel' met de code 'DEF'. Het perceel komt niet in aanmerking voor premies, wel voor de berekening van de mestafzetruimte omdat het in gebruik is voor de hoofdteelt.

2 PERCELEN TIJDELIJK UIT LANDBOUWGEBRUIK

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij hanteert onderstaande principes in het kader van subsidiabiliteit van percelen indien op een (deel) van een landbouwperceel het landbouwgebruik **tijdelijk** uitgesloten is. Er wordt onderscheid gemaakt in

- ▶ activiteiten waar de landbouwer geen andere keuze heeft dan deze toe te laten, zoals nutsvoorzieningen, zie punt 2.1;
- ▶ activiteiten waar de landbouwer wel de keuze heeft deze te laten doorgaan, zoals bijvoorbeeld een festival, of scoutskamp. Zie punt 2.2.

2.1 VERPLICHTE INNAME VAN PERCELEN VOOR NIET LANDBOUWACTIVITEITEN (INGEVOLGE WERKEN VOOR ALGEMEEN NUT (NUTSVOORZIENINGEN): BV FLUXYS, AQUAFIN, NMBS, ELIA, ...)

2.1.1 U wilt enkel betalingsrechten activeren:

- ▶ Het perceel mag 1 geheel blijven. De werfzone moet dus niet afgesplitst worden van het perceel.
- ▶ De ingezaaide of reeds aanliggende (hoofd)teelt mag aangegeven worden. Kan er niet ingezaaid worden dan gebruikt u teeltcode 82 (braakliggend land met onderhoud). Uitzondering hierop zijn percelen met blijvend grasland. Deze mogen altijd met een code voor grasland aangegeven blijven. Zie hiervoor punt 2.1.4.
- ▶ Het hele perceel kan gebruikt worden om betalingsrechten te activeren. Dit soort werken wordt als een overmachtssituatie aanzien.
- ▶ Als het perceel dient opgesplitst te worden omwille van een ecoregeling of een agromilieuklimaatregel (AMKM) kunnen de gesplitste delen nog gebruikt worden om betalingsrechten te activeren (zie punt 2.1.2).

2.1.2 U wilt een ecoregeling aanvragen of agromilieuklimaatmaatregel (AMKM) starten :

- ▶ Als men op een deel van het perceel toch de mogelijkheid heeft om een ecoregeling of agromilieuklimaatmaatregel (AMKM) aan te vragen, dan moet u het perceel splitsen. Het perceel wordt gesplitst in een werfzone en één of meerdere niet-werfzones. Op het afgesplitste perceel waar de werfzone doorheen loopt, plaatst u in de verzamelaanvraag in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel' de code 'TIJD'.
- ▶ In het afgesplitste deel met de werfzone kan geen ecoregeling of AMKM aangevraagd worden.
- ▶ In het afgesplitste deel zonder werfzones kan wel een ecoregeling of AMKM aangevraagd worden (vandaar dat het perceel moet opgesplitst worden). Let op, de voorwaarden voor de ecoregeling of AMKM moeten wel gerespecteerd worden (bv. minimale oppervlakte 0,30 ha).
- ▶ De (hoofd)teelt van de werfzone is de ingezaaide of reeds aanliggende teelt. Kan er niet ingezaaid worden dan gebruikt u code 82 (braakliggend land met onderhoud). Uitzondering hierop zijn percelen met blijvend grasland. Deze mogen altijd met een code voor grasland aangegeven blijven. Zie hiervoor punt 2.1.4.

- ▶ De hoofdteelt van de niet-werfzone(s) is deze zoals ingezaaid of reeds aanliggend.

2.1.3 Wat met lopende Agromilieuklimaatmaatregelen (AMKM) (LV) en beheerovereenkomsten (BO) (VLM) ?

- ▶ Het perceel moet niet gesplitst worden. U plaatst in de verzamelaanvraag de code 'TIJD' in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel'.
- ▶ Door deze code worden de verbintenissen niet stopgezet maar in het jaar van de werken wordt niet uitbetaald. In individuele gevallen kunnen ze ook stopgezet worden zonder terugvordering. Contacteer in dat geval uw regio.
- ▶ U mag de voorgedrukte bijkomende bestemming (bv MEV of pakket van de beheerovereenkomst) laten staan in de verzamelaanvraag.

2.1.4 Wat met de status blijvend grasland op het perceel?

Percelen die blijvend grasland zijn (met status 'BG'), blijven deze status behouden zodat hier geen gevolg is voor de instapvoorwaarde 'behoud blijvend grasland' voor de gekoppelde premie duurzame zoogkoeienhouderij of voor het behoud van grasland op het bedrijf in het kader van de AMKM 'De omzetting van tijdelijk naar blijvend grasland (TBG)' en de ecoregeling 'Behoud van meerjarig grasland (BMG)'. Daarom is het belangrijk om in de verzamelaanvraag de hoofdteelt gras te behouden als het perceel blijvend grasland was, zowel voor de delen van het perceel in de werfzone als de delen niet in de werfzone. Op die manier worden de werken voor nutsvoorzieningen niet als scheuren van grasland aanzien. Na afloop van de werken moet het gras opnieuw ingezaaid worden.

2.2 VRIJWILLIG TER BESCHIKKING STELLEN VAN PERCELEN VOOR NIET LANDBOUW ACTIVITEITEN (BV PLAATSEN VAN WERFKEET, GRONDOPSLAG, MOTORCROSS, FESTIVAL, KAMPPLAATS VOOR JEUGDBEWEGING (3).....)

Bij het vrijwillig tijdelijk ter beschikking stellen van landbouwgrond hangt de te volgen werkwijze af van de duur van de werken.

2.2.1 De niet landbouwactiviteiten nemen minder dan drie maand in beslag

Indien een (deel van het) perceel minder dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is dan gelden de volgende principes:

³ Binnen de landbouwwetgeving is de landbouwer vrij om zijn perceel ter beschikking te stellen als kampplaats. Geïnteresseerde landbouwbedrijven kunnen hiervoor terecht op de website www.soszomerkamp.be. Let wel, naast de landbouwwetgeving zal de inrichter van de activiteit ook rekening moeten houden met andere geldende wetgevingen die gecorreleerd zijn aan de niet-landbouwactiviteit.

2.2.1.1 Basisinkomenssteun en conditionaliteit

Voor de basisinkomenssteun hoeft u niets te doen. De aangifte in de verzamelaanvraag kan ongewijzigd blijven en er is geen gevolg voor de uitbetaling van de basisinkomenssteun. De voorwaarden voor conditionaliteit moeten wel gerespecteerd blijven.

2.2.1.2 Ecoregelingen, Agromilieuklimaatmaatregel (AMKM) en Beheerovereenkomsten (BO)

Voor ecoregelingen, AMKM en BO blijven de voorwaarden van de maatregel of aangegane verbintenis van kracht. Zo moet u bijvoorbeeld de aanhoudperiode of de voldoende aanwezigheid van klaver in de graszode kunnen blijven garanderen.

- ▶ Als u het naleven van de voorwaarden kan garanderen, moet u de aangifte niet wijzigen.
- ▶ Als u het naleven van de voorwaarden niet kan garanderen, kan de ecoregeling niet aangevraagd worden. In het geval van AMKM en BO moet u de code 'TIJD' aan te geven in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel'. De AMKM en BO worden niet uitbetaald maar zullen niet stopgezet worden.

2.2.2 De niet-landbouw activiteiten nemen meer dan 3 maand in beslag

Als de werken niet verhinderen dat een hoofdteelt wordt verbouwd op een deel of het volledige perceel dat meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is, moet het afgesplitste deel of het volledige perceel aangegeven worden met de code 'TIJD' in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel'. Het perceel komt niet in aanmerking voor premies, wel voor de berekening van de mestafzetruimte omdat het in gebruik is voor de hoofdteelt.

Als de werken verhinderen dat er een hoofdteelt wordt verbouwd, en een (deel van het) perceel meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is, moet u het (deel van het) perceel aangeven met teeltcode 81 (braak zonder onderhoud). Dit (deel van het) perceel komt niet in aanmerking voor premies.

3 MEER INFORMATIE

Vaak worden voor werken voor nutsvoorzieningen, afspraken gemaakt en hierover protocollen afgesloten tussen de nutsbedrijven en landbouworganisaties. Deze protocollen zijn over het algemeen terug te vinden op de website van de nutsbedrijven.

Hebt u vragen of problemen? Stel uw vragen via info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Onze diensten staan klaar om u te helpen.

OVERNAME PERCELEN

////////////////////////////////////
In de verzamelaanvraag moet u niet voor elk perceel dat u overneemt een overnamedatum invullen. Het opgegeven gebruik bepaalt voornamelijk de overnamedatum. Die datum is van belang voor de agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen....

1 OVERNAME PERCEEL VAN ANDERE GEBRUIKER

Heeft u een perceel overgenomen voor of op 1 januari en u verbouwt de hoofdteelt, dan vult u als 'code gebruik' 'P' in. Ambtshalve wordt overnamedatum 1 januari 2025 ingevuld. Deze datum kan u niet wijzigen.

Heeft u een overgenomen perceel enkel in gebruik voor de nateelt of tweede teelt, dan vult u 'code gebruik' 'N' in en moet u een overnamedatum invullen die na 31 mei 2025 valt.

Opletten met de gebruikperiode voor beheerovereenkomsten, agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen in lopende en vorige campagne!

2 OVERNAMECODES

Overnamecodes worden gebruikt in het kader van de mestbankaangifte VLM. De overnamecode moet voor een perceel ingevuld worden als:

- ▶ Er een wijziging is van de **gebruiker van de bemestingsrechten** t.o.v. het voorgaande campagnejaar. Concreet wil dat zeggen als de gebruiker van de hoofdteelt in 2025 verschillend is van de gebruiker voor de mestrechten (gebruik M) in de verzamelaanvraag van 2024.

Als u de verwantschap met de vorige gebruiker van de bemestingsrechten (op 1 januari 2024) niet kent, dan moet steeds de overnamecode AND (andere) ingevuld te worden.

▶ **Overnemer is een natuurlijk persoon:**

- > **ECH:** overname van het bedrijf van de echtgeno(o)t(e);
- > **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. De percelen worden binnen hetzelfde bedrijf gewisseld van exploitatie. De percelen worden geschraapt in de ene exploitatie en toegevoegd in de andere;
- > **FAM:** overname binnen rechtstreekse verwantschap;
- > **NPE:** overname door natuurlijk persoon van een rechtspersoon waarin de natuurlijke persoon de oorspronkelijke overdrager aan de rechtspersoon was;
- > **AND:** overname van een andere landbouwer.

- ▶ **Overnemer is een rechtspersoon en neemt perce(e)l(en) over van een natuurlijk persoon:**
 - > **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon één van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders is;
 - > **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder zijn.
- ▶ **Er is een wijziging van mandaat van de bestuurders, beherende vennoten of zaakvoerders van de rechtspersoon** en het bedrijf heeft percelen met ontheffing van de nulbemesting. Deze percelen met ontheffing moeten geschrapt worden en toegevoegd worden als nieuw perceel één van de volgende codes:
 - > **VNF:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen;
 - > **VNN:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon niet opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen, maar door een persoon met een andere verwantschap.
- ▶ **Overnemer is een rechtspersoon en de overname betreft een andere verwantschap dan de hierboven vermelde mogelijkheden:**
 - > **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. Binnen het bedrijf wisselen de percelen van exploitatie;
 - > **AND:** overname van een andere landbouwer.
- ▶ **De overnemer of overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL):**
 - > **VVA:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:
 1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + de echtgeno(o)t(e).
Voorbeeld:

NP (man)	→	VVZRL (man + vrouw)
----------	---	---------------------
 2. De overlatende VVZRL + de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.
Voorbeeld:

VVZRL (man)	→	VVZRL (man+vrouw)
-------------	---	-------------------
 3. de overlatende VVZRL – één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.
Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon 1 + zoon 2)	→	VVZRL (zoon 1 + zoon 2)
VVZRL (vader + zoon)	→	NP (zoon)

4. combinatie van 2) en 3): één of meerdere leden stappen uit de overlatende VVZRL én de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL stappen in de VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon) ?→? VVZRL (zoon + echtg. zoon)

- > **VVB:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + afstammelingen.

Voorbeeld:

NP (vader) →?? VVZRL (vader + zoon)

2. de overlatende VVZRL + afstammelingen van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + echtg. vader) →? VVZRL (vader + zoon)

VVZRL (vader + broer vader) → VVZRL (vader + schoonzoon)

VVZRL (vader + zoon1) → VVZRL (zoon 1 + zoon 2 + echtg. zoon 2)

- > **AND:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende VVZRL + geen afstammelingen (neven, nichten, broers, zussen, personen met geen familieverwantschap,...), al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon) →? VVZRL (zoon + neef)

VVZRL (vader + broer) → VVZRL (vader + schoonzus)

VVZRL (vader + zoon) ?→? VVZRL (vader + zoon + broer vader)

2. de overlatende VVZRL + een tweede zoon die niet samen met de eerste zoon toetrad tot de VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + echtg. vader) ??→ VVZRL (vader + zoon 1) →?? VVZRL (zoon 1 zoon 2)

Deze laatste stap moet gemeld worden door de code AND in te vullen in het veld 'Overnamecode'.

► De overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL), waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:

- > **VNF:** binnen de rechtspersoon, die deel uitmaakt van de VVZRL, wordt de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen.

Voorbeelden:

VVZRL RP(zaakvoerder= vader) + NP

→

VVZRL RP(zaakvoerder=zoon1) + NP

VVZRL RP(zaakvoerder=man) + NP1 + NP2

→

VVZRL RP(zaakvoerder=echtg.) + NP1 + NP2

► De overnemer is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL) waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:

- > **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon van de VVZRL een van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon)

→

VVZRL (RP(vader) + zoon)

- > **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon van de VVZRL, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon1)

→

VVZRL (RP(zoon2) + zoon1)

Als u een perceel overneemt en geen overnamecode invult, vult het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ambtshalve 'AND' in.

Nieuwe percelen, overgenomen na 1 januari 2025, mag u niet samenvoegen met een vooringevuld perceel dat u in 2024 al in gebruik had.

Bij overname van percelen in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten kan de ontheffing van de nulbemesting verloren gaan, waardoor het perceel de bemestingsnorm van 2 GVE/ha/jaar krijgt.

3 AANDACHTSPUNTEN

- Als u een perceel overneemt en de 'code gebruik' is 'P' (mestrechten en hoofdteelt) dan vult het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ambtshalve de overnamedatum 1 januari 2025 in. Als de 'code gebruik' 'N' (nateelt) is, dan vult u zelf een overnamedatum in. De datum moet na 31 mei 2025 vallen.
- De overnamedatum is de datum waarop u het perceel in gebruik neemt en niet de datum waarop u het perceel verworven heeft (in eigendom werd verkregen).

- ▶ Als u het perceel heeft overgenomen vóór 1 januari 2025, moet u geen datum invullen. De 'code gebruik' is in dat geval 'P' waardoor automatisch 1 januari 2025 wordt ingevuld.
- ▶ De overnamecode moet ingevuld worden als er een andere gebruiker is voor de mestrechten op het perceel dan in de vorige campagne.